

ISSN 2738-0343

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

БРОЈ 12

2023

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 149.000 прописа и преко пола милиона скенираних страна службених гласила, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као што се може добити и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

Управа за заједничке послове републичких органа

Немањина бр. 22–26

Београд

Телефон: 3616-296; 363-1620; 363-1104; 3613-734/лок. 1620 и 1104

biblioteka@uzzpro.gov.rs

САДРЖАЈ

- 1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда**
- 2. Списак претплата на службена гласила и часописе за потребе библиотеке Управе у 2023. години**
- 3. Преглед садржаја нових бројева часописа**
- 4. Преглед старих публикација**
- 5. Преглед нових књига**
- 6. Листа најчитанијих књига**

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Аргентини, Вељка Лазића, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кенији, Данијеле Чубрило Мартић, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Ирак, Бранислава Жежеља, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Краљевини Данској, Мирјане Живковић, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Краљевини Шпанији, Ирене Шарац, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Црној Гори, Небојше Родића, Службени гласник Републике Србије бр. 114/2023

Пословник о раду Високог савета судства, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Одлука о утврђивању Збирне изборне листе кандидата за народне посланике Народне скупштине, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Одлука о објављивању укупног броја бирача у Републици Србији за изборе за народне посланике Народне скупштине, расписане за 17. децембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 108/2023

Одлука о броју гласачких листића који се штампају за гласање на изборима за народне посланике Народне скупштине, расписаним за 17. децембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 108/2023

Одлуке о избору судија, Службени гласник Републике Србије бр. 111/2023

Одлука о успостављању дипломатских односа између Републике Србије и Федералних Држава Микронезије, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Одлука о утврђивању коначног броја бирача у Републици Србији за изборе за народне посланике, расписане за 17. децембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 113/2023

Одлуке о избору судија, Службени гласник Републике Србије бр. 114/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића за спровођење поновног гласања на изборима за народне посланике 30. децембра 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 114/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића за спровођење поновног гласања на изборима за народне посланике 30. децембра 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића за спровођење поновног гласања на изборима за народне посланике 30. децембра 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Одлука о изменама Одлуке о броју судија у судовима, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића за спровођење поновног гласања на изборима за народне посланике 30. децембра 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића за спровођење поновног гласања на изборима за народне посланике 2. јануара 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 121/2023

Правилник о заштити судије и суда од непримереног утицаја, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о раду Етичког одбора Високог савета судства, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Бојана Димкића, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Меморандум о сарадњи између Дипломатске академије Министарства спољних послова Републике Србије и Националног института за дипломатију и међународне односе Министарства спољних послова и међународне сарадње Краљевине Камбоџе, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о утврђивању укупног броја бирача у Аутономној Покрајини Војводини за изборе за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине, расписане за 17. децембар 2023. године, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2023

Одлука о утврђивању броја гласачких листића и контролног листа за гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине, расписаним за 17. децембар 2023. године, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2023

Решење о спровођењу поновног гласања на бирачким местима на којима је поништено гласање, односно за које је констатовано да се не могу утврдити резултати гласања на изборима за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине одржаним 17. децембра 2023. године, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2023

Службени лист Града Београда

Одлука о утврђивању Збирне изборне листе, Службени лист Града Београда бр. 98/2023

Одлука о објављивању укупног броја бирача у Граду Београду, Службени лист Града Београда бр. 99/2023

Одлука о облику и броју гласачких листића који се штампају за гласање на изборима за одборнике Скупштине Града Београда расписаним за 17. децембар 2023. године, Службени лист Града Београда бр. 100/2023

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Уредба о изменама и допуни Уредбе о начину и модалитетима израчунавања трошкова који су настали као директан резултат саобраћања воза, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Уредба о изменама Уредбе о режиму граничних провера страних и домаћих пловила, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Уредба о измени Уредбе о финансијском давању пољопривредним газдинствима за пољопривредну производњу биљних култура у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Уредба о измени Уредбе о ванредној интервентној мери подршке произвођачима кондиторских производа за откуп млека у праху, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Уредба о утврђивању Програма подршке унапређењу развоја изразито недовољно развијених општина (јединице локалне самоуправе из четврте групе) за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Уредба о изменама Уредбе о утврђивању Програма управљања водама у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Уредба о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о измени Уредбе о финансијском давању пољопривредним газдинствима за пољопривредну производњу биљних култура у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о измени Уредбе о утврђивању Програма финансијске подршке пољопривредним произвођачима сунцокрета рода 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о измени Уредбе о ванредној интервентној мери подршке произвођачима кондиторских производа за откуп млека у праху, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о измени и допуни Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о изменама Уредбе о енергетски угроженом купцу, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Уредба о утврђивању Плана званичне статистике за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста на територији Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Уредба о измени Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена основних животних намирница, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о измени Одлуке о привременим мерама за банке у циљу олакшавања приступа финансирању физичким лицима, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Одлука о измени Одлуке о адекватности капитала, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Одлука о издавању и основним обележјима нумизматичког новца с ликом Николе Тесле, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Одлука о утврђивању Програма монетарне политике Народне банке Србије у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Одлука о измени Одлуке о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Одлука о измени Одлуке за смањење царинских дажбина на увоз одређене робе, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Одлука о измени Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Одлука о изменама и допунама Програма реформе управљања јавним финансијама за период 2021–2025. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Одлука о измени и допуни Одлуке о минималном захтеву за капиталом и подобним обавезама банке, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о распореду и коришћењу средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о образовању Комисије за капиталне инвестиције, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о образовању Поткомисије за капиталне инвестиције, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о садржини, роковима и начину достављања података у вези с виртуелним валутама Народној банци Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о изменама и допуни Одлуке о висини посебне накнаде за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина), Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о изменама и допуни Одлуке о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа, Службени гласник Републике Србије бр. 120/2023

Правилник о посебним мерама заштите од пожара у пољопривреди, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о квалитету и хемијском саставу природног гаса који се преузима и испоручује са дела транспортног система, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о престанку важења одређених правилника, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о начину вршења надзора над извршењем уговора о јавним набавкама, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава, промени података и обнови регистрације, електронском поступању, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о измени Правилника о максималним концентрацијама одређених контаминената у храни, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на моторно гориво које се користи у пољопривредне сврхе, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о измени Правилника о условима за пошиљке за које није потребно решење за увоз и транзит, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о начину објављивања и врсти података о уговорима и изменама уговора које наручиоци објављују на Порталу јавних набавки, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о врстама добара за која су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте у поступцима јавних набавки, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о изменама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о Списку корисника јавних средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о мониторингу и извештавању о емисијама гасова са ефектом стаклене баште, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о регистру потрошача који не желе примати позиве и/или поруке у оквиру промоције и/или продаје телефоном, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Наредба о утврђивању Оперативног плана за одбрану од поплава за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Закључак Владе о усвајању ИПАРД III програма за Републику Србију за период 2021–2027. године, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Закључак Владе о усвајању Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за период 2023–2027. године, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Програм прилагођавања на измењене климатске услове за период од 2023. до 2030. године, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Протокол о фитосанитарним условима за извоз свежих јабука из Републике Србије у Народну Републику Кину између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Генералне управе царина Народне Републике Кине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Уредба о условима, висини, обухвату корисника пензија и динамици исплате новчаног износа као увећања уз пензију, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Уредба о Плану здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Републици Србији за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Одлука о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о измени Правилника о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину пријављивања, прикупљања и праћења нежељених реакција на лекове, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о измени Правилника о прехранбеним и здравственим изјавама које се наводе на декларацији хране, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Правилник о изменама Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 112/2023

Правилник о измени Правилника о обрасцу и садржини лекарског рецепта, начину издавања и прописивања лекова, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Правилник о изменама и допуни Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Правилник о највишем износу накнада трошкова за медицинско-техничка помагала која се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Правилник о Листи забрањених допинг средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

Правилник о допунама Правилника о Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о допунама Правилника о Номенклатури лабораторијских здравствених услуга на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Правилник о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Упутство за вредновање понашајних компетенција, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Решење о утврђивању обрачунског износа просечне годишње зараде за осигуранике који остварују право у новембру 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Решење о усклађеној вредности општег бода од јануара 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решење о усклађивању пензија, вредности општег бода, најнижег износа пензије, новчаних накнада за телесно оштећење, новчаних накнада за помоћ и негу другог лица, накнада погребних трошкова и накнада по основу инвалидности од јануара 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решење о утврђивању висине накнаде погребних трошкова за кориснике пензија у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решење о обрачунатом проценту учешћа износа пензија и новчаног износа као увећања уз пензију у бруто домаћем производу, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решење о утврђивању месечне основице доприноса за лица укључена у обавезно осигурање, на коју се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 118/2023

Решење о утврђивању обрачунског износа просечне годишње зараде за осигуранике који остварују право у децембру 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Закључак Владе о утврђивању Плана имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године, Службени гласник Републике Србије бр. 120/2023

Акциони план за 2024–2026. годину за спровођење Стратегије активног и здравог старења у Републици Србији за период од 2024. до 2030. године, Службени гласник Републике Србије бр. 117/2023

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о измени и допуни Уредбе о нормативима и стандардима расподеле средстава акредитованим научноистраживачким организацијама, Службени гласник Републике Србије бр. 110/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о јединственим техничко-технолошким захтевима и процедурама за чување и заштиту архивске грађе и документарног материјала у електронском облику, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Уредба о финансијској подршци дуалном образовању, Службени гласник Републике Србије бр. 120/2023

Одлука о утврђивању куће Милана Јокића у Бајиној Башти за споменик културе, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Одлука о утврђивању Градине у Радаљеву и Трешњевици за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Одлука о утврђивању Јабланице у селу Плеш за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Одлука о утврђивању гробног места и надгробног споменика Александре Анатолијне Розеншилд фон Паулин Сердјукове на Православном гробљу у Будисави за споменик културе, Службени гласник Републике Србије бр. 119/2023

Правилник о утврђивању репрезентативности удружења у култури, Службени гласник Републике Србије бр. 107/2023

Правилник о остваривању образовно-васпитног рада у иностранству, Службени гласник Републике Србије бр. 109/2023

Правилник о научним, уметничким, односно стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Решења о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Решења о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Акциони план за период од 2023. до 2025. године, за спровођење Стратегије паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године, Службени гласник Републике Србије бр. 120/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Меморандум о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Републике Анголе у области спорта, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

Меморандум о разумевању између Министарства спорта Републике Србије и Опште управе за спорт Краљевине Бахреин у области спорта, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

Меморандум о разумевању између Министарства спорта Републике Србије и Министарства спорта Краљевине Саудијске Арабије о сарадњи у области спорта, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

Меморандум о разумевању у области спорта између Министарства спорта Републике Србије и Министарства туризма и спорта Републике Казахстан, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 7/2023

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за новембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 111/2023

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за октобар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Износ највише месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 115/2023

Динарски износи месечних зарада из члана 15в ст. 5. и 6. Закона о порезу на доходак грађана, за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара, Службени гласник Републике Србије бр. 116/2023

Усклађени динарски износи накнада прописаних Законом о накнадама за коришћење јавних добара, Службени гласник Републике Србије бр. 120/2023

2

СПИСАК ПРЕПЛАТА НА СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2023. ГОДИНИ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ЛЕГЕ АРТИС: прописи у пракси
----	------------------------------

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА
2.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

КОРАЦИ

књижевност уметност култура

7 > 9

2023

САДРЖАЈ

МЕЂУ ЈАВОМ И МЕД СНОМ

Саша Јеленковић: <i>Директан пренос ључа</i>	5
Ђорђе Кубурић: <i>Ноћне сенке</i>	13
Братислав Милановић: <i>Визија</i>	17
Милуника Митровић: <i>Избрисан с њих</i>	24
Здравко Крстановић: <i>Касни јоси</i>	28
Марко Глишић: <i>Губљења</i>	31
Милош Симић: <i>Камена вајра</i>	37
Барбара Новаковић: <i>Ђушање</i>	43

КОРАК

Никола Поповић: <i>Тојли карневалски вајар</i>	49
--	----

МЕРИДИЈАНИ И ПАРАЛЕЛЕ

Јакуб Пачешњак: <i>Очно дно</i> (превела са пољског Бисерка Рајчић)	55
Јохан Август Апел: <i>Чаробни сјрелац</i> (превела са немачког Бранка Огњановић)	63
Луис Браво: <i>Бардова беседа</i> (превела са шпанског Мирјана Андрић)	85

СТАВ

Драган Тодоровић: <i>Достојевски и жонілери на асфалту</i>	97
--	----

ФЕНОМЕНИ

Павле Зељић: <i>Културе у веку своје техничке репродукције: критика (јоси) просвети и тељства у албуму ESKIMO (1978) и групе The Residents</i>	105
--	-----

ОКУЛАР

- Бошко Томашевић: *Ars poetica Семјуела Тејлора Колрица* 115
- Милица С. Милошевић: *Анаџиомија брачних односа у романима ГОСПОЂА САБИНА Еуџена Кумичића и СКОРОЈЕВИЋИ Јанка Керсника* 133

ТЕРАЗИЈЕ

- Лазар Букумировић: *Зуб светлости и зуб времена*
(Милан Мицић, *Брана*, Банатски културни центар, Дом културе Србобран, 2023; Милан Мицић, *Чекају да дођу по њих*, Савез Срба у Румунији, Темишвар, 2023) 145
- Александар Б. Лаковић: *Од руралне до симболичке драматике*
(Братислав Милановић, *Позни калем, изабране њриче*, Установа културе „Кораџи”, Крагујевац, 2022) 151
- Жарко Миленковић: *Док идем никуд*
(Бојан Васић, *Удаљавање*, Архипелаг, Београд, 2022) 155
- Бранислав Зубовић: *Димни знаци – нечујна слова*
(Ђорђо Сладоје, *Димни знаци*, Штампар Макарије, Београд; Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин”, Зрењанин, 2023) 159
- Марко М. Радуловић: *Залеђен осмех*
(Новак Ђукић, *Само ти дејте ради свој њосао*, издање аутора, Београд, 2023) 165
- Милијан Деспотовић: *Зайиси из свейлостии*
(Мирослав Тодоровић, *Сандук њун њаме*, Народна библиотека „Стеван Сремац”, Ниш, 2023) 171

ОБЈЕКТИВ

- Драгана С. Лисић: *ГОСПОЂА ДАЛОВЕЈ* *Вирџиније Вулф – између књије, филма, феминизма, снобизма и још њонечеј* 175

ПАЛЕТА

- Александра Димитријевић: *Хромајџика сећања* 185

КОРАЧАЛИ СУ 189

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

новембар 2023 / број 134

11/2023

Привремене мере у породичном праву које се односе на поверавање деце, уређење личних односа и насиље у породици

- ▶ Реч адвоката: Судска пресуда као могући дискриминаторски акт
- ▶ Улога пуномоћника у управном поступку
- ▶ Надлежност јединица локалне самоуправе за управљање локалном инфраструктуром и унапређење локалне инфраструктуре
- ▶ Организација рада код послодавца као компонента достојанственог рада
- ▶ Приказ ефеката ванредног повећања плата у просвети од 1. септембра 2024. године
- ▶ Преваре са финансијским извештајима

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 4 Привремене мере у породичном праву које се односе на поверавање деце, уређење личних односа и насиље у породици
- 25 Реч адвоката: Судска пресуда као могући дискриминаторски акт

РАДНО ПРАВО

- 31 Организација рада код послодавца као компонента достојанственог рада
- 38 Приказ ефеката ванредног повећања плата у просвети од 1. септембра 2024. године

УПРАВНО ПРАВО

- 44 Улога пуномоћника у управном поступку

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 49 Преваре са финансијским извештајима
- 59 Надлежност јединица локалне самоуправе за управљање локалном инфраструктуром и унапређење локалне инфраструктуре
- 67 Новији ставови и мишљења Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности

РУБРИКЕ

- 83 Портал читалаца
- 86 Кад језик пресуди: Однос језика и права у оквиру форензичке лингвистике
- 93 Поводом предстојећег Црног петка и Међународног дана уздржавања од куповине
- 104 Календар важења правних аката
- 105 Преглед прописа донетих између два броја

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектиру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа, а део фонда дигитализован је и доступан на адреси: <http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За овај број издвајамо:

- 1. Закон о мерама, Крагујевац, 1873.**
- 2. Закон о обласној и среској самоуправи, Београд, 1922.**
- 3. Тарифа за неразврстано техничко особље Државне штампарије у Београду, Београд, 1928.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

Преузето са сајта Дирекције за мере и драгоцене метале:

https://www.dmdm.rs/images/150_godina/saopstenjeJubilej.pdf

Метрологија у Србији има дугу традицију. Као прави почетак законске метрологије у Србији сматра се 1. децембар 1873. године, када је Народна скупштина Кнежевине Србије изгласала Закон о мерама. Тим законом је у Србији званично прихваћен децимални метарски систем и образовано Одељење мера при Министарству финансија Кнежевине Србије са задатком да се стара о контроли мера и поређењу прамера. Кнежевина Србија је 1879. године приступила „Метарској конвенцији” којом је успостављен оквир за индустријску, трговинску и друштвену примену успостављених мера, како у земљи, тако и на међународном нивоу.

МИЛАН М. ОБРЕМОВИЋ IV.

По милости божјој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА
СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН

О МЕРАМА.

Општа наређења.

Члан 1.

Основа је систему мера у Србији метар, који је десет милионити део једне четвртине земљиног меридијана. Прамера је овог метра, метар од платне на температури, кад се лед топи, који се метар чува у државној архиви у Паризу.

Основна јединица мера за дужине јесте Метар; из ове се мере изводе основне јединице мера за површине и запремине.

Основна јединица мера за тежине јесте Грам, а то је тежина Кубног Сантиметра воде у безваздушном простору и на температури + 4 стотичног термометра.

Зборник XXVI.

Множине и делови основних јединица појединих родова мера праве се по десетичном закону

Члан. 2.

Законе су мере ове.

А. Мере за дужину.

Основна јединица: Метар.

Множине: Декаметар то јест десет метара

Ектометар то јест сто метара

Километар то јест хиљаду метара

Миријаметар или миља то јест десет хиљада метара

Делови: Десиметар то јест десети део метра

Сантиметар то јест стоти део метра

Милиметар то јест хиљадити део метра

В. Мере за површину.

а. Опште: Квадрати мера за дужине.

б. Особите (пољске мере).

Основна јединица Ар, то јест простор од сто квадратних метара или квадрат са страном од десет метара.

Множине: Ектар то јест простор од сто ара или квадрат са страном од сто метара.

Делови: Сантиар то јест стоти део ара или квадратни метар.

В. Мере за запремине.

а, Опште: Кубови мера за дужине.

б, Особите (мере за течности):

Основна јединица: Литар то јест куб или једна четвртаста шупљина, којој је свака страна један десиметар

Множине: Декалитар т. ј. десет литара

Ектолитар т. ј. сто литара.

Делови: Десилитар то јест десети део литра.

Сантлитар то јест стоти део литра

Г. Мере за тежине.

Основна јединица: Грам.

Множине: Декаграм то јест десет грамова

Ектограм то јест сто грамова

Килограм то јест хиљаду грамова

Миријаграм или десет килограма

т. ј. десет хиљада грамова.

Сто килограма или нов товар т. ј.

сто хиљада грамова.

Делови: Десиграм т. ј. десети део грама

Сантиграм т. ј. стоти део грама

Милиграм т. ј. хиљадити део грама

Члан 3.

О превођењу старих мера у нове и обратно.

а. Мере за дужине:

1. Хват (бечки) има 1 Метар има 0·5272916
1·896484 метра. хвата.

1. Стопа (шух бечки) 1 Метар има 3 стопе 1
има 0·316081 метра. палац и 11·5799424
линије.

1. Риф (бечки) има 1 Метар има 1·286077
0·777558 метра рифа.
1. Аршин (бечки) има 1 Метар има 1·501502
0·666 метра. — аршина.

б., Мере за површине:

1. Дан орања или ланац има 5754·6420
квадратног метра, или 5754 квадратна ме-
тра, 64 квадратна десиметра и 20 квадрат-
них сантиметара.

в. Мере за течности:

1. Аков (бечки) око 1. Ектолитар има
43³/₄ оке има 0·56589 1·767129 акова.
ектолитра, или 56 ли-
тара, 5 десилитара, и
8⁹/₁₀ сантлитра.

г. Мере за тежине:

1. Стари товар има 1. Нов товар има 78
128 килограма. ока и 50 драма старих.
1. Ока стара има 1·280 1. Килограм има
килограма 0·78125 оке или
312¹/₂ драма.
1. Драм има 3·2 грама 1. Грам има 0·3125
драма.
1. Фунта (ђумручка) 1. Килограм има 2
има 0·500 килограма фунте ѓумручке.
1. Фунта (бечка) има 1. Килограм има
0·56006 килограма. 1·785523 фунте
бечке.

Члан 4.

Од дана, кад овај закон у живот ступи, неће бити допуштено употребљавати друге мере у јавном саобраћају осим мера законом овим прописаних.

Од овог се прописа изузимају:

а, тапије, писмене и справе, уговори итд. закључени пре него што овај закон у живот ступи, и погодбе за уништење ма каквог уговора;

б, протоколи, уговори, исправе и сви писмени састави у колико се односе на заграничну трговину, па би се у њима помињале мере, које у страним земљама постоје.

Члан 5.

Кад овај закон у живот ступи, сваки продавац, који се у својој радњи мерама служи, мора имати за своју радњу нуждан прибор мерила, тегова и справа за мерење — вага — наредбом о њиховом облику и саставу прописаних и контролним жигом снабдевених. Њему се оставља у колико законом и наредбама није другчије наређено, да према природи своје радње одреди сам потребан му прибор мерила, тегова и справа за мерење. Но што се тегова и мерила за течности посебице тиче, продавац мора имати све међу чланове побројане у наредби о облику и саставу мерила и тегова.

Осим тога нарочито апотекари и у опште лица, којима је дозвољено лекове продавати, морају имати цео низ законих тегова почевши од 500 грама па до 1 милиграма, међу којима тегови од 100, 10 и 2 грама, од 10 и 2 сан-тиграма морају се душло налазити.

Тегови од 500 грама на ниже до половине грама морају бити сви од жутог бакра, а они од половине на ниже од сребра или платине. Облик тих тегова одредиће се доцније у наредби о облику и саставу мерила и тегова. Поменута лица морају још имати бар две равностране веси, једне за мерење множине грама и осетљиве на један десиграма, друге за мерење делова грама и осетљиве на један милиграм.

Члан 6.

Са ступањем овог закона у живот, зејтин и олај само ће се по тежини мерити, остале течности могу се продавати и по тежини и по запремини.

Жита, варива и остали пољски плодови мериће се такође само по тежини.

Дрва, која су се продавала на квадратне хватове, продаваће се на квадратне метрове.

Камен ће се слагати у гомиле од једног или више кубних метара.

Од наредбе овог члана тачке прве и друге изузети су страни артикли трговине, кад се

продају у ориџиналним увезима, стаклима, бурадма итд.

Члан 7.

Почевши од истог дана забрањено ће бити:

а, Мерити неједноставним метром ткане материје и у опште артикле, који се на дужину мере и лако се савијају.

При продајама истих *а* и других еспапа мериће се увек целим метром, чим продавана количина изнесе један или више метара.

б, Служити се гвозденим теговима за мерење новаца, злата, сребра, и осталих скупочених ствари.

Члан 8.

Као прамере првог реда служиће метар и килограм, које ће влада од материјала, који се килоајудеснији призна, дати начинити, и које ће особеном наредбом извршне власти постављена комисија са метром и килограмом у државној архиви у Паризу сравнити и њихову вредност на слрам ових определити. Тако нађена дужина (метра) и тежина (килограма) прамера обзнаниће се у наредбама, које се издаду за извршење овог закона.

Ове прамере, метар и килограм, чуваће се у министарству финансије у затвору под два кључа, од којих ће један кључ чувати мини-

стар финансије, а други председник државног савета.

Члан 9.

По тачним копијама ових прамера, то јест по прамерама другог реда, које ће се чувати у министарству финансије, правиће се и повремено са њима сравњивати прамере трећег реда, које ће се дати органима државне власти одређеним да мерила, тегове и справе за мерење званично прегледају и жигошу.

О контролисању мера и органима државне власти, који тај посао врше.

Члан 10.

На сва мерила, тегове и справе за мерење има се ударати, пре но што се на продају, изнесу или у саобраћај пусте, званичан жиг, ако се по учињеноме прегледу нађе, да су према закону и особеним наредбама тачни.

Ближа наређења о облику и саставу мерила, тегова и справа за мерење као и о границама тачности, које исте не смеју прекорачити, одредиће се доцнијим наредбама, које се буду издале за извршење овог закона.

Члан 11.

На преглед могу се пустити и жигосати само мерила и тегови, који мерама у 2-гом

члану или њиним половинама и двојинама одговарају.

Члан 12.

Стакла, чаше и у опште судови, с којима се у кафанама, пивницама, крчмама итд. пиће крчми, не подлеже жигосању, али су продавци дужни на истима означити једном цртом, докле се иста имају напунити, па да мера буде тачна.

Продавци су за тачно означање одговорни и дужни су на захтевање гостију уверити их о тачном означању запремине помоћу законих мерила, које они — продавци — увек у свом локалу морају на угледу имати.

Члан 13.

На мерилима и теговима, који су на званични преглед донешени, на продају изложени или се у саобраћају налазе, мора читко и јасно бити назначено име, које им је дато у систематичној номенклатури (називу), као и име или знак фабриканта или продавца.

Справе за мерење морају такође имати име или знак фабриканта или продавца.

Тегови од једног грама па на ниже не морају имати име или знак фабриканта или продавца.

Знаци појединих фабриканата и продаваца у подручју сваке контролне власти морају се

између себе јасно разликовати. Фабриканти и продавци, који те знаке место свог имена, где је прописано, међу, дужни су од истих знакова дати по једну копију дотичном контролору мера.

Члан 14.

Кантари и у опште све справе за мерење, које су у саобраћају биле, пре него ли што овај закон у живот ступи, па су удешене или се удесе по метарском систему, биће такође прегледане и жигосане, ако прописима закона и наредаба одговарају.

Но оне неморају имати име или знак мајстора или продавца.

Члан 15.

Мерила, тегови и справе за мерење подлеже и повременом прегледању и жигосању од стране контролне власти. Време, после кога ће се повремено прегледање и жигосање увек предузимати, одредиће се доцнијим наредбама извршне власти.

Жиг за свако повремено прегледање мора се разликовати од жигова свих пређашњих прегледа.

Од овог су прегледа изузета стаклена, земљана и гвоздена глеђаисана мерила за тачности, тегови почевши од два грама па на ниже.

Члан 16.

Бурад, у којима се пиће и остале течности продају, не подлеже ни првом ни повременом прегледању и жигосању од стране контролне власти, осим случаја, кад то сама власт нареди, или је ко позове. Али су за то они, који продају по запремини, дужни и то на своју одговорност означити на бурадма њихову запремину у мерама законом овим прописаним и уз то додати своје име или знак, којим се место имена обично служе.

Од овога се изузимљу бурад са еспапом непосредно из страних земаља долазећа.

Крајња граница тачности, коју нова и у саобраћају налазећа се бурад несмеју прекорачити, одредиће се доцније наредбом извршне власти.

Ако би надлежна власт на основу жалбе, или иначе, нашла за нужно испитати, да ли је запремина буради тачно означена, а и у другим приликама, где је ближе испитивање предмета нужно, она ће за тај посао одредити вешто лице, које ће по учињеном испиту своју вештачку оцену дати. Ако оптужени са истом оценом nebude задовољан има право искати да контролор округа, где је иступ учињен, вештачки преглед изврши. Против оцене контро-

лорове, ако је према закону извршена, оптужени се не може жалити.

Члан 17.

Прамере 3-ћег реда сравњиваће главни контролор најмаће сваке 4-те године са прамерама 2-гог реда у присуству месне комисије, коју министар финансије одреди.

Прамере 2-гог реда сравњиваће бар сваке 10-те године са прамерама 1-вог реда једна комисија министром финансије за то постављена у присуству министра финансије и председника државног савета.

Члан 18.

Ради првог прегледа морају се мерила, тегови и справе за мерење донети у канцеларију контролора мера. Само кад је пренос тих ствари скопчан са тешкоћама и трошковима моћиће лице, које израђује или продаје мерила, тегове и справе за мерење, позвати контролора, да их овај на месту прегледа и жигоше. У том ће случају дотично лице платити дневно у државну касу по 12 гр. пореских. А за путовање пак изван места становања контролора плаћаће дотично лице поред 12 гр. пореских у државну касу, контролору још путни трошак по закону као полицајним чиновницима и даће му подвоз.

Члан 19.

На исти начин плаћаће контролору путни трошак и дати му подвоз и онај, чија се бурад нађу са погрешно означеном запремином, па контролор или од власти или од приватнога лица преко власти буде позван, да учини преглед.

Нађе ли контролор, да запремина није погрешно означена, онда му плаћа све трошкове онај, који је дао повода том прегледу.

Члан 20.

Мерила, тегови и справе за мерење морају на први преглед бити донешени у таквом степену израде, да контролор на њих без икаквог даљег посла осим самог прегледа може као на уредне званичан жиг ударити. У противном случају контролор их неће примити, али ималац има право захтевати од контролора, да овај на исте удари жиг одређен за неуредне мере и да се против поступка контролоровог жали вишој власти, ако налази, да је поступком контролоровим оштећен.

Ако су ови предмети такве природе, да се на њих не може жиг за неуредне мере ударити, имаоцу се оставља, да их може општинској власти на чување предати, док се његова жалба нерасмотри.

Ако ималац на преглед непримљених мерила, тегова и справа за мерење тако непоступи, нема места његовој жалби против поступка контролоровог.

Члан 21.

Сва у саобраћају налазећа се мерила, тегове и справа за мерење дужни су имаоци ради повремених прегледа донети у општинску кућу или други влашћу одређени локал, у дане и часове, које општинска власт закаже.

Члан 22.

За први и повремени преглед и жигосање плаћаће се по тарифи, која се буде за то издала.

Али ако при повременом прегледу имаоци тегова буду захтевали, да им контролор исте дотера, он ће бити дужан да то учини, а имаоци ће му за труд и утрошени материјал такође платити по тарифи, која се буде издала.

Ако би мерила на повремени преглед донешена изискивала оправке, контролор ће их просто одбацити.

Члан 23.

Са неуредним мерилима и теговима поступаће се у осталом онако, како је за први преглед у члану 20. наређено.

Члан. 24.

Као највиши технички орган у питањима мера биће главни контролор, који ће стојати под министром финансије. Круг његове радње одредиће министар финансије путем наредбе.

Члан 25.

Посао прегледања и жигосања мерила, тегова и справа за мерење вршиће један од постојећих званичника дотичног округа а по потреби и среза, кога за то одреди министар финансије.

Он ће за тај посао бити снабдевен са нужним прибором прамера 3-ћег реда, са дупликацијама неких од њих као и осталим потребним справама.

О н а д з о р у.

Члан 26.

Власти, које врше месну полицајну службу у општинама, водиће надзор над мерама и истраживаће истуше противу закона и наредба о мерама. Казивање заклетих органа ове надзорне власти вреди као пун доказ, док се противно недокаже.

Сва места, где се на меру продаје и купује, подлеже визитацији органа надзорне власти за сво време, док су иста публици отворена. Осим

тога подлеже истој визитацији и она места, која истој цељи служе, али која публици нису отворена.

Лица, која воде надзор добијају од досуђене казне трећину, у оном случају где су они сами иступ пронашли, а остало иде у општинску касу.

Упутства о вођењу надзора и истраживања престапа, досуђивања казне итд. одредиће се доцније особеном наредбом министра финансије.

О к а з н а м а.

Члан 27.

За иступе против закона о мерама казниће се:

А. Са 20 до 30 талира.

Мајстори и продавци, који изнесу на продају или пуне у саобраћај мерила, тегове и справе за мерење, а нису испунили наређења чл. 10. овог закона.

Б. Са 5 до 20 талира.

1, Они, у којих се нађу лажна мерила, тегови и справе за мерење поред казна одређених казним закоником за оне, који се тим лажним мерама служе.

2, Они, који се успротиве визитацији органа

надзорне власти одређених, да истражују и достављају истуце по предмету мера.

В. Са 2 до 15 талира :

1, Онај, који се служи старим справама за мерење и старим мерама, које нису удешене по тамерском систему;

2, Онај, који учини иступ против одредбе члана 11 овог закона;

3, Мајстор или продавац, који уместо имена меће, где је прописано, знаке, од којих није дао претходно копију дотичном контролору мера.

Г. Са 1 до 10 талира Казниће се :

1, Онај, који се у јавноме саобраћају службе мерилима, теговима, бурадима, и справама за мерење, на којима нема прописаних знакова, па ма она небила лажна.

2, Они, који преступе против чланова 5, 6, 7, и 12. овог закона.

Члан 28.

Наређења односно поврата против прописа овог закона вреде она, која су поменута у § 324 казненог законика.

Члан 29.

Ако се досуђена казна нема одкуд наплатити, замениће се затвором у размери одређеној § 316 § казненог законика

Члан 30.

Осим тога узаптиће се и уништиће се мерила, тегови и справе за мерење у члану 27 под Б. *М*. 1., а тако исто и мерила и тегови поменути под В. *М*. 1. истога члана.

Мерила, тегови и справе за мерење у којих је једина мана, што немају прописаних знакова, просто ће се узаптити и имаоцу, пошто досуђену казну издржи (члан 27 *М*. 1. под Г.) жигосана повратити.

Исто ће се тако и бурад (види чл. 16) на којим запремина није на прописани начин означена, као и судови, из којих се у пивницама, механама итд. пиће крчми, ако на њима нема прописаних црта узаптити, и по издржаној казни имаоцу повратити, пошто се на њих прописани знаци ударе.

Члан 31.

Судови, из којих се у пивницама, механама итд. пиће крчми, као и бурад, сматрају се као лажне мере, ако је запремина на њима погрешно означена, и онај чија су казниће се по чл. 27 под Б. *М*. 1.

Члан 32.

Министар финансије издаће према закону све наредбе, које буду нужне за уредно увођење и тачно извршење овог закона.

Члан 33.

Иступи против тих наредаба казниће се по члану 27 под Г. и члану 28.

Члан 34.

Иступе против овог закона и наредаба, које се издаду за његово извршење, расправљаће и судиће дотичан општински суд.

Члан 35.

Закон овај ступа у живот од 1 Јануара 1880. године.

Али две године после обнародовања овог закона допушта се употреба овим законом установљених мера, у колико се купци и продавци у томе сагласе.

Но продавци, који би се хтели новим мерама служити, дужни су то јавити општинској власти и писмено у својој механи, пивници итд. обзнанити, али тако, да та обзнана буде стављена на видном месту.

Но влада, после две године од дана обнародовања овог закона, дужна је да се служи само овим новим мерама по свима својим надлежатељствима.

Препоручујемо нашим свима министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају; властима пак заповедамо, да по

њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравашу.

1. Децембра 1873 год.
у Крагујевцу.

(М. П.) М. М. ОБРЕНОВИЋ с. р.

*Видио и ставио државни печат
чувар државног печата,
Министар правде.
Ђ. Д. Ценић с. р.*

*Председник Министарског Савета
Министар иностраних дела.*

Ј. Мариновић с. р.

Министар правде

Ђ. Д. Ценић с. р.

Министар грађевине

Б. Магазиновић с. р.

Министар финансије

Чед. Мијатовић с. р.

*Заступник министра просвете
и црквених дела*

Министар финансије

Чед. Мијатовић с. р.

Министар војени

Б. С. Протић с. р.

Министар унутрашњих дела

А. Чумић с. р.

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
А Л Е К С А Н Д Р А I
по милости Божјој и вољи Народној
Краља Срба, Хрвата и Словенаца
а на основу овлашћења (чл. 59. Устава),
МИНИСТАРСКИ САВЕТ
Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца,

Проглашује и објављује свима и свакоме да је Народна Скупштина Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, на 46. редовном састанку од 21. марта 1922. године, решила, и да је Министарски Савет потврдио и потврђује

ЗАКОН

о

ОБЛАСНОЈ И СРЕСКОЈ САМОУПРАВИ,

који гласи :

А. Области

I. Опште одредбе

Члан 1.

Области као самоуправне јединице правна су лица и по јавном и по приватном праву.

Члан 2.

У круг рада обласне самоуправе спадају ови послови:

1) Обласне финансије: а) утврђивање обласног буџета, б) располагање обласним дажбинама, које се на основу закона дају областима за покриће обласних расхода;

2) грађевински прописи и обласни јавни радови (грађење локалних железница, канала, пристаништа, мостова, цеста, аутомобилских и аеропланских веза, регулисања потока и бујица, отклањање опасности од поплава, искоришћавање природних добара и т. д.);

3) старање о унапређењу обласних привредних интереса, ратарства, сточарства, виноградарства, воћарства, шумарства, речног и језерског рибарства, лова, као и о техничким пољопривредним побољшањима;

4) помагање обрта (занатства), индустрије и задругарства у областима;

5) управа обласним имањима, подизање и искоришћавање обласних економских предузећа;

6) брига о народном здрављу у области, као и о свима установама, којима се унапређује здравствено стање у области; руковање и искоришћавање лековитих вода и врела, на које би добиле концесију од државе;

7) брига о социјалним задацима у области;

8) обласне хумане установе;

9) обласне саобраћајне установе;

10) сарађивање на унапређењу просвете у области;

11) сарађивање на стручном образовању у области;

12) сарађивање на унапређењу поморског рибарства у области;

13) завођење и одржавање установа за штедњу и кредит, узајамно помагање и осигурање, старање за исхрану народа у време неродице и елементарних непогода;

14) прикупљање и сређивање статистичких података за потребе обласне самоуправе;

15) у опште старање о унапређењу привредних и културних задатака од чисто обласног интереса;

16) давање мишљења на захтев владе, по законским предлозима, који се тичу области као и уопште о свима другим предметима, за које влада тражи њихово мишљење.

И други послови могу бити законом поверени обласној самоуправи.

Члан 3.

Органи обласне самоуправе јесу обласна скупштина и обласни одбор.

II. Обласна скупштина.

а) Избор.

Члан 4.

Обласна се скупштина бира општим, једнаким, непосредним и тајним гласањем на четири године.

Бирачко право имају сви, којима то право припада за изборе народних посланика.

Изборне су јединице срезови (котари), градови и вароши које броје преко 5.000 становника. Градови и вароши испод 5.000 становника бирају заједно са срезом.

У изборним јединицама, које броје преко 10.000 становника, на сваких 10.000 становника долази по

један члан обласне скупштине; ако вишак становника буде већи од 5.000 становника, онда се бира још један члан.

Број чланова за поједине изборне јединице одређује надлежни управни суд у року од 8 дана по распису избора.

Члан 5.

Избор чланова обласне скупштине врши се по коначно потврђеним бирачким списковима за Народну Скупштину који важе за ту годину.

Члан 6.

За члана обласне скупштине може бити изабран само онај, који има услове за народног посланика према првом ставу чл. 72. Устава, а настањен је у области најмање три године до дана расписа избора, али народни посланици не могу бити истовремено чланови обласне скупштине.

Чланови обласне скупштине не могу бити у исто време обласни лиферанти или обласни предузимачи.

Члан 7.

Полицијски, финансијски и шумарски чиновници, судије у опште као и чиновници аграрне реформе и обласне самоуправе не могу бити кандидовани за чланове обласне скупштине.

Остали чиновници, који буду изабрани за чланове обласне скупштине, имају по закону право на одсуство за време док заседава обласна скупштина.

Члан 8.

Избори чланова обласне скупштине који ће се вршити у један исти дан у целој земљи и то прве недеље у месецу октобру, наређују се Краљевим Указом на предлог Министра Унутрашњих Послова.

Указ ће се обзнанити у Службеним Новинама и у обласном службеном листу, ако га буде било, одмах после издања указа и то најдаље месец дана пре избора.

На пет дана пред изборе за обласну скупштину не могу никакове власти позвати бираче ни на какве скупове као : заједнички рад или кулук или на војничке смотре или вежбање, сем случаја преке опасности, а тако исто не може позвати ни поједине бираче сем у случајевима неодложне потребе при ислеђењу и суђењу злочина, преступних и иступних крађа и превара. Ако су бирачи били раније куд год позвани или икупљени, мораће се распустити на пет дана пре избора.

Члан 9.

У року од деветог дана до 25. дана закључно после обнародовања указа о изборима, морају се поднети кандидатске листе за сваку изборну јединицу надлежном првостепеном (колегијалном) суду на потврду.

На свакој кандидатској листи треба да се означи: име, презиме, звање и место становања предложених кандидата онолико на броју, колико се за који срез односно град и варош бира. Осим тога на исти начин онолико заменика, колико има кандидата.

Затим и име, презиме, занимање и место становања по једног представника и по једног заменика те листе, за свако гласачко место као и за главни бирачки одбор дотичног среза односно вароши, ако их предлагачи одреде.

Ову ће листу потписати најмање 25 уписаних бирача дотичног среза односно града или вароши, назначујући поред свога имена место свога становања, а суду предати два предлагача на реверс. По-

ред листе приложиће се писмен пристанак дотичних кандидата и заменика.

Уз оригиналну листу предлагачи су дужни да приложе још онолико штампаних или рукописних примерака кандидатске листе без потписа предлагача, колико у дотичном срезу или вароши има гласачких места. На сваком таквом примерку назначиће се у врху, за које је гласачко место намењен.

Без питања и одобрења нико се не сме за представника или заменика означити и на листи записати.

Кад неко дозна да је на којој листи за представника или заменика забележен без свога знања и одобрења, он има право изјавити суду код кога је листа, да се тога не прима, и суд је дужан избрисати га, па о томе извести једнога од доносиоца кандидатске листе.

За представнике листе могу бити означени или сами предлагачи, или друга лица, која су уписана у бирачке свискове једне од општина дотичног среза односно једнога града или вароши.

Представници листе на гласачким местима морају бити из општине у којој се гласање врши.

Прописи овога члана имају се сходно применити и на случај кад се предлаже један кандидат у изборним јединицама, које бирају једнога члана обласне скупштине.

Суд је дужан на тражење допустити сваком бирачу да разгледа поднету листу.

У једној истој изборној јединици не може се једно лице кандидовати на више кандидатских листа.

У једној истој области једно исто лице не може се кандидовати на више од три изборне јединице (среза, котара, града односно вароши).

Листа не сме садржавати ништа друго сем текста прописаног законом.

Члан 10.

Кад се суд увери из бирачких спискова, да су потписати предлагачи на оригиналној листи и представници и заменици исте уведени у бирачке спискове и да су имена предложених кандидата и заменика као и представника листе и њихових заменика на приложеним примерцима за поједина гласачка места и за срески односно главни бирачки одбор верна кандидатској листи, он ће ову и све приложене примерке потврдити и по један примерак предати подносиоцима.

По један примерак потврђене кандидатске листе, без потписа предлагача за свако гласачко место суд ће одмах послати дотичном општинском суду (општинском поглаварству).

Ако листа не одговара прописима закона, суд ће је својим решењем одбацити.

Првостепени суд сав овај посао мора свршити у року од 24 часа од пријема на потврду кандидатске листе.

На место одбачене кандидатске листе може се поднети на потврду нова кандидатска листа у законском року.

Решење првостепеног суда којим потврђује или одбацује кандидатску листу, извршно је.

Потврђене кандидатске листе са осталим изборним материјалом општински судови, односно општинске управе или поглаварства, предају бирачким одборима у очи дана избора.

Свака потврђена кандидатска листа имаће на дан избора своју засебну кутију на свима гласачким местима дотичног среза односно града или вароши.

Бирачки ће одбор кандидатске листе прилепити на кутије за гласање па ове поставити по реду у којем су биле потврђене кандидатске листе тако, да кутија на којој је листа са мањим бројем деловодног протокола суда, дође пре оне, на којој је листа са већим бројем и даље по реду тако, да кутија на којој је листа са најмањим бројем, долази увек на прво место са стране са које се гласање почиње.

Члан 11.

Кандидатска листа једном предана суду, ма и не била потврђена, не може се опозвати, нити се у њој могу чинити какве измене.

Члан 12.

Материјал за гласање код обласних избора је онај исти, који и код избора за Народну Скупштину.

Члан 13.

Бирачи могу гласати сваки само једанпут, само лично, само на гласачком месту своје општине и само за утврђене кандидатске листе, односно кандидата.

Члан 14.

Гласачка су места она иста која и за изборе за Народну Скупштину.

Члан 15.

Свака зграда у којој се гласање врши, ако није довољно сама пространа, мора имати ограђено двориште које се може затворити.

Члан 16.

На сваком месту где се врши гласање биће образован бирачки одбор састављен од једног оп-

штинског одборника, којег је општински одбор изабрао; затим од по једног представника оних кандидатских листа, које имају свога представника, и једног судије, или свршеног правника или судског чиновника. Судија, свршени правник или судски чиновник или онај, који га буде заступао, биће председник бирачког одбора.

Председници бирачких одбора имају право гласати у општини, где на дан избора обављају председничку дужност, ако поднесу уверење да су уведени у азбучки бирачки списак своје општине; то ће се уверење прикључити записнику бирачког одбора.

Члан 17.

Најдаље 15 дана пре избора управни суд одређује за свако гласачко место по једног судију, односно судског чиновника или свршеног правника, за председника бирачког одбора. А у недостатку судија, свршених правника и судских чиновника, управни суд одређује за председнике бирачких одбора у првом реду и лица која су свршила који год факултет, а ако ових не би било довољно онда и лица, која су свршила коју год стручну школу само ако нису у служби полицијској, шумарској или аграрне реформе. Ако би који од оних који су управним судом за председника или чланове у главним бирачким одборима одређени, имали особито важних узрока, да се те дужности не приме, дужни су за три дана од дана кад је распоред управног суда у Службеним Новинама или у обласном службеном листу, ако га буде било, изашао, молбом својом обратити се управном суду и навести узроке због којих се ове дужности не могу примити. Ако управни суд наведене узроке уважи, разрешиће молиоца од дужности и другог на његово место одре-

дити. Не нађе ли управни суд да су наведени узроци оправдани, известиће молиоца преко полициске власти, да му се молба не може уважити.

Кандидати не могу бити у својој јединици председници бирачког одбора и дужни су управни суд, ако су одређени, о томе извести.

Молба после означеног рока поднесена неће се ни у какав поступак узимати.

Само у ванредном и непредвиђеном случају кад би управним судом одређени председник бирачког одбора био неким неодложним узроком спречен да дође, замениће га председник општине или његов заступник у општинама, где се гласање врши на једном месту.

А заступнике председницима бирачких одбора у општинама где се гласање врши на више места, за овај случај одређује општински одбор прво из чланова општинског суда (поглаварства), а у недостатку ових из општинских одборника дотичне општине, издајући им на реверс о томе акт. Где нема општинског одбора, именује такве заступнике председницима бирачких одбора надлежна судска власт из реда бирача дотичног гласачког места.

Управни ће суд сваком лицу, које је одредио на изборну дужност дати на реверс акт о постављењу потписан од председника и то: лицима, која станују у месту седишта управног суда, непосредно, а осталим лицима преко надлежних власти, које су дужне реверс о предаји акта постављења одмах вратити управном суду.

Члан 18.

Тако исто најдаље за пет дана до избора, општински ће одбор одредити једног свог одборника за члана бирачког одбора и једног одборника који

ће овоме бити заменик; где нема општинских одбора поступиће се по чл. 16. и 17.

Члан 19.

У очи дана избора у три сата по подне, сви чланови бирачког одбора или њихови заменици, састаће се у згради где ће бити гласање и ту ће примити на реверс од општинског суда потребан број кутија и сандучића с куглицама, азбучни списак бирачки, књигу за вођење записника, кандидатске листе, општински печат и остало што треба. Кутије ће прегледати увериће се да ли су исправне и да су уста кутије са платненим прорезом, кроз која куглице пролазе, добро отворена и незаптивена, па ће их онда утврдити за засебан сто према столу, за којим ће седети чланови бирачког одбора; за тим ће са сва три кључа затворити и запечатити тако, да и уста кутије буду потпуно затворена. Један ће кључ узети председник бирачког одбора, други општински одборник, а трећи представник или његов заменик дотичне кандидатске листе, ако га има. Ако представника или његовог заменика нема, било што није дошао, било што није назначен, председник бирачког одбора узеће и трећи кључ. На свакој кутији с поља прилепиће се кандидатска листа.

Члан 20.

Кад бирачки одбор буде ово све урадио и буде изабрао потребан број писара и других помагача, и у опште припремио све што ће му сутра дан требати за примање гласова, он ће о свему томе направити записник тога свог првог састанка, у коме ће нарочито означити и број сваке кутије и кандидатску листу која уз њу иде; као и да су све кутије у исправном стању и празне.

Овај ће записник потписати сви чланови бирачког одбора, и затворити прозоре, изићиће из гласачке собе, закључати је, ударити печат на врата, а кључ ће узети председник бирачког одбора. Најзад ће бирачки одбор одредити стражу, која ће зграду, у којој ће бити гласање, непрекидно чувати.

Члан 21.

На дан избора у 7 сати пре подне састаће се бирачки одбор у згради за бирање пред вратима гласачке собе, отвориће је и ући у њу и кад се увери, да су кутије и сандуци са куглицама као и све остало у реду, онда ће саставити записник у коме ће нађено стање потврдити и отворити уста кутија па забележити и то у записник. Тај ће записник потписати сви чланови бирачког одбора па ће онда отпочети примање гласова.

Члан 22.

О држању реда за време гласања стара се председник бирачког одбора. У случају потребе председник је овлашћен да тражи помоћ од општинске или државне власти, и она је дужна одазвати се његовом позиву. Чланови одбора, који мисле да то није потребно, имаће право да забележе у записник своје мишљење.

Члан 23.

За цело време гласања морају заседавати за бирачким столом најмање два члана бирачког одбора. Међу овом двојицом мора увек бити председник бирачког одбора или општински одборник, који је члан бирачког одбора или његов заменик.

Члан 24.

Ако ко од представника кандидатских листа оде са биралишта а не остави заменика, онда ће

се избор продужити и без њега а у записнику ће се то забележити.

Члан 25.

Нико не сме ступити на биралиште под оружјем или са оруђем употребљивим за бој, сем случаја предвиђеног у чл. 22. овога закона, кад председник бирачког одбора позове оружану помоћ ради одржања реда на биралишту.

Ни службеници државни и самоуправни, који по службеној дужности носе оружје, не могу доћи на биралиште ради употребе свог бирачког права под оружјем.

Члан 26.

У собу, где се гласа, пуштаће се гласачи редом по један или више, но никако више од пет од једанпут.

Члан 27.

Сваки бирач кад уђе у гласачку собу мора пре гласања казати прво гласно, да чују сви чланови бирачког одбора, своје име, презиме и занимање, а у градовима где има више гласачких места и стан свој. Председник бирачког одбора, пошто се увери да је бирач у бирачки списак уведен, ако га нико у бирачком одбору не познаје, упитаће га: је ли он баш то лице под чијим се именом пријавио да гласа, и напоменуће му законске последице од тога ако на туђе име буде гласао. И кад бирач то потврди да је он то лице под чијим се именом јавио да гласа, онда одбор може, ако за потребно нађе, о том непознатом бирачу саставити записник, у коме ће се записати лични опис његов као и улица и број његова стана, а на протоколу узети потпис бирачев, ако је писмен. Председник има право наредити

да се такав непознат бирач може и фотографисати. Ако такав непознат бирач не поднесе, на захтев одбора, доказ о свом идентитету, који би по оцени одбора били довољни за утврђење његове идентичности, онда одбор тога бирача може не пустити да гласа. Ако се догоди да се о неком бирачу породи сумња у бирачком одбору, у погледу његова идентитета, онда ће бирачки одбор решити већином гласова, хоће ли се такав бирач пустити да гласа. Ако га не пусте, предаће га одмах надлежној полицијској власти. Председник или један од чланова бирачког одбора казаће гласно сваком бирачу, пре него што га пусти да гласа, коју или чију кандидатску листу представљају гласачке кутије. Ако је је бирач неписмен на захтевање његово, председник или члан одбора прочитаће му сва имена на кандидатским листама. Не учини ли се све ово, сваки члан одбора има право да ово примети, а кад се гласање сврши да у записник убележи као протест против неправилног поступка одборовог. Сваки представник листе или његов заменик има право казати којој партији или политичкој групи која кандидатска листа или кутија припада.

Председник даје бирачу, пре него што је овај приступио гласању, једну куглицу, и кад бирач прими куглицу, метнуће је у десну руку или ако је у овој сакат у леву руку и затворити је, па са тако затвореном руком прилазиће свакој кутији редом и у сваку кутију тако затворену руку увлачити, а куглицу ће, међутим, спустити у ону кутију, на којој је прилепљена она кандидатска листа за коју он хоће да гласа.

Кад из последње кутије извуче руку, гласач ће је онда пред свима отворити тако, да сваки може видети да куглице у њој више нема и да је гласао.

За све време док бирач не сврши гласање и председник и чланови бирачког одбора водиће старање да бирач не премести куглицу у другу руку и собом је однесе.

Онај бирач, који због какве тешке телесне мане не би могао гласати на начин како је то у овом члану речено, има право пред бирачки одбор привести пуномоћника, који ће место њега дати глас. О овоме ће бирачки одбор донети одлуку и ставити је у записник.

Члан 28.

Чим је који бирач гласао, дужан је уклонити се са биралишта. За биралиште сматра се зграда у којој се гласа и њено двориште (авлија).

Члан 29.

Бирачки одбор не може никоме закратити да гласа, који је уписан у азбучни гласачки списак. А ако има што да примети он или поједини члан одбора, онда ће одбор, или онај члан који какве примедбе има, ставити то у записник. Ако се који гласач пријави да гласа а на његово је име већ неко гласао, онда ће председник бирачког одбора, пошто поступи по првом ставу чл. 27. и увери се несумњиво о идентичности и упису у бирачки списак таквог гласача, наредити, да се његово име, презиме и занимање унесе у нарочити списак, који ће се водити као списак таквих лица. Овај списак бирачки одбор прилаже изборним актима, а у изборни записник уноси се такав случај и означава број таквих лица. При верификовању избора са оваквим случајевима узима се у обзир и број ових лица, ако исти утиче на резултат избора.

Члан 30.

Листа ће се звати именом лица, које је на њој прво записано.

Члан 31.

Никаква власт не може ни у ком случају узети бирача на одговор за глас који он на избору да, нити од њега тражити да каже за кога је гласао.

Члан 32.

Гласање траје непрекидно цео дан до 6 сати после подне. Само у случају нереда, а по престанку одборске већине, може се избор прекинути за време док се ред не поврати. Повод нереда и време за које је избор морао да буде прекинут забележиће се у записник. У 6 сати затвара се двориште или зграда, ако дворишта нема, и нико се више неће унутра пустити, али продужиће се и даље примање гласова од оних бирача, који се буду затекли у дворишту или згради све док они сви не буду изгласали, па ма докле то трајало. Ако је гласање због нереда морало да буде прекинуто дуже од једнога сата, за толико ће се доцније од шест сати престати са пуштањем гласача на биралиште.

Члан 33.

За све време гласања водиће се записник о свему што се буде десило и што ма који од чланова бирачког одбора буде нашао за вредно да се забележи. Сви чланови одбора морају се потписати на записник, али ако се представници кандидатских листа не би потписали, записник важи и без њихова потписа.

Сваки члан одбора може одвајати мишљење и ставити своје примедбе.

Члан 34.

Точење или давање ма на какав начин алкохолних пића забрањено је на дан избора, на дан пре избора и на дан после избора, а ту ће забрану општински суд на време обнародовати.

Члан 35.

Кад се сврши гласање, одмах ће се закључати и запечатити сандучићи из којих је председник вадио куглице и давао их бирачима. Кључ ће остати код председника.

Члан 36.

Затим ће се пребројати по гласачком списку колико је свега гласача гласало. Тај ће се број записати словима на дну гласачког списка, па ће се испод тога потписати сви чланови бирачког одбора.

Члан 37.

Кад се то сврши забележиће се у записник, у које је доба гласање закључено, колико је свега гласача гласало према гласачком списку, као и све остало што се односи на ток избора а раније није забележено. Сви чланови бирачког одбора потпишаће се, а сваки од њих има право одвојити мишљење и ставити примедбу.

Члан 38.

После свега овога приступиће се отварању кутија и бројању куглица оним редом како су катије постављене по чл. 10. овога закона.

Прво ће се отворити једна кутија и из ње изручити све куглице у један суд. Председник бирачког одбора пред свима члановима одбора пребројава све куглице. Чим одброји 100, он их предаје

члану одбора општинског да их и он преброји, а овај их предаје дотичном представнику кандидатске листе, да их и он по трећи пут изброји. Тако бива са сваком стотином док не буду избројане све куглице. Затим се одмах у записник забележи словима број кутије, за коју је кандидатску листу та кутија примала гласове и колико је у њој било куглица. Сви чланови одбора потписаће се испод ове забелешке. На овај начин пребрајаће се куглице и у осталим кутијама. Кад се све ово сврши, записник ће се закључити и потписаће га сви одборници, а поред тога утврдиће се и општинским печатом. Одвојена мишљења и примедбе о раду одбора и овде су допуштена.

За овим ће се записник, гласачки списак и азбучни гласачки списак метнути у завој и под печатом адресирати главном среском односно варошком бирачком одбору и оставити на столу бирачког одбора.

Пошто се све ово сврши, одбор ће изићи из бирачке собе, ову закључати на исти начин као и прошлога дана и поставити стражу да чува собу у којој су изборна акта остала, а кључ од собе председник ће чувати код себе.

Те ноћи постављена стража неће никога пуштати у ову собу ни под каквим условима.

Члан 39.

Сутра дан по свршеном гласању у 7 сати пре подне сви чланови бирачког одбора састају се пред вратима бирачке собе, отварају је и улазе у њу. Пошто се увере да је све у реду и онако како је било остављено вратиће сав изборни материјал општинском суду (поглаварству, односно уреду) и од њега узети натраг реверс. Ако приметите какву неуредност,

они ће о томе саставити нарочити записник, који ће са осталим изборним актима предати главном бирачком одбору. Затим ће председник узети завој спремљен за главни бирачки одбор и спремити се на пут да га преда главном бирачком одбору. С председником заједно имају права поћи и представници кандидатских листа или њихови заменици, који од њих желе.

Члан 40.

Сутра дан по свршеном избору у 9 часова пре подне састаће се главни бирачки одбор за сваку изборну јединицу у среском месту, односно граду или вароши који бира за себе, у згради и соби нарочито за то спремљеној.

У том ће одбору председавати један судија, којег управни суд постави између судија првостепених и среских судова, а чланови, су главног бирачког одбора председник месног општинског суда (начелник или поглавар општине) и по један представник сваке кандидатске листе.

Ако председник главног бирачког одбора на састанак не би дошао, њега ће у председавању и у даљем раду замењивати прво именовани члан. Главни ће бирачки одбор отпочети и наставити свој даљи рад, ако покрај председника или његова заменика буду на састанку још најмање два члана, што ће у записнику констатовати.

Ако главни бирачки одбор не би могао отпочети или свршити свој посао, ма из каквих разлога, председник гласачких места послаће изборна акта управном суду који ће о извршеном избору донети одлуку.

Целокупан састав ових одбора мора бити објављен у Службеним Новинама или у обласном служ-

беном листу, ако га буде било, 20 дана после указа о изборима.

Члан 41.

Председници и они чланови бирачког одбора, који носе изборна акта главном бирачком одбору, пријављиваће се овом и предати му запечаћени завој с изборним актима и накнадним записником, ако га има према чл. 39.

О предаји и пријему свих изборних аката саставиће се кратак записник, који потписују сви чланови главног бирачког одбора, председник и представници листа или њихови заменици, ако је који од њих с председником дошао да преда акта.

Члан 42.

Ако на дан избора, због нереда, или из буди каквог другог узрока, гласање не буде извршено на једном или на више гласачких места, главни бирачки одбор наредиће одмах, да се на свим тим местима изврши гласање у идућу недељу. На овом гласању поступаће се у свему онако као и при првом гласању. Да ће се накнадно гласати, председник општинског суда објавиће у дотичној општини истога дана кад му то буде јавио главни бирачки одбор.

Ако се и овога пута на неким гласачким местима не изврши гласање, главни ће бирачки одбор, ако је то случај на мање од једне трећине гласачких места, извршити свој посао не водећи рачуна о томе несвршеном гласању. Ако се на против, то догодило на трећини или више од једне трећине гласачких места, сматраће се као да се нису могли извршити избори за дотични срез или варош.

У оваквом случају управни суд кад се састане, решиће да ли ће се у дотичном изборном телу по-

новно извршити гласање на свима гласачким местима, или опет само у оним у којима није извршено.

Сем овога случаја управни суд не може иначе наређивати никаква накнадна ни поновна гласања у појединим гласачким местима.

Члан 43.

Главни бирачки одбор прегледаће сва изборна акта која су му предата, донеће своје оцене о одвојеним мишљењима и примедбама унесеним у записнике, и ставити ако нађе за потребно своје примедбе односно тока избора на разним гласачким местима.

Члан 44.

Затим ће одбор пребројати и сабрати, према гласачким списковима и према записницима по броју куглица нађених у кутијама на сваком гласачком месту колико је свега бирача гласало у изборној јединици. Ако се нађе разлика између броја гласача по гласачким списковима и броја куглица по записницима, узеће се број гласача према списковима и према њима ће се срачунати целокупан број гласача.

Резултат избора у изборним јединицама у којима се бирају два или више чланова обласне скупштине, утврђује се на овај начин: укупан број гласова подели се бројем чланова обласне скупштине која долази на ту изборну јединицу. Добивени број узима се за количник. Листе које нису добиле ни толико гласова да њихов број не износи ни 2—3 изборног количника не узимају се у обзир при распореду чланова обласне скупштине. Са осталим листама, или у случају да ни једна листа нема цео количник, онда са свима листама, обрачун се врши овако: укупан број гласова који је добила свака листа, дели се са један, па са два итд. и најзад са

цифром која одговара броју чланова обласне скупштине колико има да избере дотична изборна јединица.

Од деобних резултата са свих листа добивених оваквим дељењем издвоји се укупно онолико највећих колико се у дотичној изборној јединици има да избере чланова обласне скупштине. Свакој листи припада онолико чланских места колико је њених највећих деобних резултата тим путем издвојено. Ако се приликом овог издвајања деобних резултата деси да их има једнаких на два или више листа, а нема толико чланских места да би се свима овим једнаким деобним резултатима дало чланско место, онда ће се решити коцком, којој ће се од ових листа са једнаким резултатима дати нерасподељена чланска места и то: ако је у питању једно чланско место, коцка ће се вући за све ове листе са једнаким деобним резултатима, ако је пак тих нерасподељених места више, онда ће се за свако нерасподељено место вући коцка засебно с тим, да листа која на једном вучењу добије једно чланско место не учествује у даљим извлачењима коцке. Коцку извлачи главни бирачки одбор.

У изборним јединицама које бирају само једнога члана обласне скупштине, изабран је онај кандидат, који је добио највише гласова. У случају једнаке поделе гласова решиће коцка, који је кандидат изабран.

Члан 45.

Главни бирачки одбор објавиће резултат избора и издати пуномоћства изабраним члановима, која су дужни потписати председник и сви чланови бирачког одбора па одмах предати изабраним члановима.

Ако изабрани није у месту, те му бирачки одбор не може одмах лично предати пуномоћство, бирачки ће одбор предати пуномоћство у запечаћеном завоју на ком ће назначити: „Главни бирачки одбор... среза... вароши... пуномоћство за Н. Н. из Н.“ надлежној полицијској власти на реверс с тим, да га она адресанту или породици преда најдаље за шест дана. Формулар пуномоћства прописује Министар Унутрашњих Послова.

Члан 46.

О целом овом раду главни бирачки одбор водиће тачан записник из кога ће се моћи видети, како се што редом појавило и решило, све оно што је напред одређено да се испита и реши. Нарочито ће у записник бити наведено колико је било свега кандидатских листа, која су лица на којој листи предложена, колико је свега гласова која листа добила, и која су лица из које листе оглашена за чланове обласне скупштине, добила пуномоћства. На записнику ће се морати потписати и сви чланови главног бирачког одбора, али ће сваки имати права да одвоји мишљење и стави примедбе.

Члан 47.

Овако спремљен и потписан записник, послаће се управном суду сутра дан са свима прилозима и свима изборним актима, што их је главни бирачки одбор добио са разних гласачких места.

Члан 48.

Сва пуномоћства изабраних чланова обласне скупштине оверава надлежни управни суд.

Избор чланова обласне скупштине може се оспорити жалбом противзаконитости изборног по-

ступка, изузевши састављање бирачких списка и примање кандидатских листа. Жалбом се може тражити да се изборни поступак поништи у целости или у појединим гласачким местима. Жалбе се могу подносити у року од 14 дана пошто се објави резултат избора. Жалба предата пошти на повратни рецелис сматра се да је тога дана и суду предата. О жалбама решава управни суд. Он може или поништити изборни поступак у целости или у појединим гласачким местима ако нађе да је жалба основана и да је противзаконитост била од битног утицаја на исход избора; или може исправити објављени резултат избора ако је завршно срачунавање изборног посла било погрешно.

Управни суд доставља списак оверених чланова обласној скупштини.

Члан 49.

Они, који буду изабрани на више места за чланове исте обласне скупштине, имаће да се изјасне у року од три дана по састанку обласне скупштине, за које се место за чланове примају. Ако то не учине, скупштина ће их огласити за чланове оног места где су добили највећи број гласова и решити да се остала њихова места попуне на начин изложен у наредном члану овога закона.

Члан 50.

Ако ма којим случајем остане које место члана обласне скупштине, празно, оно ће се попунити лицем, које је на реду у оној кандидатској листи из које је члан, чије место има да се попуни.

Ако су сва лица из кандидатске листе исцрпена долазе на ред заменици. Ако су сва лица заменика исцрпена, велики жупан одређује нов избор

најдаље у року од осам дана, пошто буде извештен од обласне скупштине.

Члан 51.

Чланови главних бирачких одбора, чланови бирачких одбора, изузев представнике кандидатских листа, добијају из обласне благајнице дневницу. Накнаду путног трошка прима само онај, који врши службу изван свога боравишта.

Дневницу утврђује обласни одбор.

Члан 52.

У погледу кривица код обласних избора и кривичног поступка имају се сходно применити дотични прописи закона о избору народних посланика.

б) Рад обласне скупштине.

Члан 53.

Обласна скупштина сазива се Краљевим указом на предлог Министра Унутрашњих Послова у главно место области сваке године за 5. новембар у свој редовни сазив. Указ о сазивању објављује се у „Службеним Новинама“ или у обласном службеном листу, ако га буде било.

Велики жупан може сазвати скупштину по потреби у ванредне сазиве, а дужан је то учинити на захтев обласног одбора или једне трећине чланова обласне скупштине.

У ванредном сазиву скупштина се може бавити само питањима ради којих је сазвана.

Велики жупан отвара и закључује сазив обласне скупштине у име Краљево.

Члан 54.

Скупштина бира на целу периоду председника, подпредседника и секретаре.

Члан 55.

Сви избори у обласној скупштини врше се тајним гласањем.

Члан 56.

Скупштина може пуноважно решавати, ако је присутна једна трећина њезиних чланова. Одлуке се доносе апсолутном већином гласова присутних чланова. У случају равне поделе гласова, предлог, о коме се гласало, одбачен је. Глас се може дати само лично.

Члан 57.

Седнице обласне скупштине су јавне.

Скупштина може своју седницу претворити у тајну, ако се томе не противи велики жупан. Одлуке се проглашују у јавној седници.

Члан 58.

Чланови обласне скупштине дужни су редовно долазити у седнице и учествовати у раду скупштине.

Члан обласне скупштине не може учествовати у решавању, ако је у питању какав лични непосредни интерес његов, или његових сродника до IV степена по крви, а по тазбини до II степена закључно.

Чланови обласне скупштине, који не станује у месту где се држе њене седнице, добијају из обласне благајнице за долазак и повратак путне трошкове, које ће обласна скупштина одредити. Чланови обласне скупштине добијају дневницу за сваку седницу на којој су били присутни. Дневницу одређује обласна скупштина.

Члан 59.

У седницама обласне скупштине имају права присуствовати велики жупан и његови изасланици,

као и самоуправни чиновници, које одреди обласни одбор.

Велики жупан и његови изасланици, као и чланови обласног одбора, имају право говорити кад год затраже реч од председника обласне скупштине, али не смеју прекидати говорника.

Члан 60.

Дисциплинске казне којима се могу казнити чланови обласне скупштине ове су:

1) опомена на ред;

2) одузимање речи;

3) искључење највише до 8 седница с губитком дневнице.

Прве две казне изриче сам председник, а трећу обласна скупштина на предлог председника.

Члан 61.

Ни један предлог обласне уредбе, разумејући и обласни буџет, не може се претресати докле претходно не прође кроз надлежни скупштински одбор.

Члан 62.

Обласна скупштина у границама овога закона прописује свој пословник.

Члан 63.

Обласна скупштина је решавајући и надзорни орган обласне самоуправе. Она поставља све самоуправне органе изузевши оне, чије је наименовање обласном уредбом остављено обласном одбору.

Члан 64.

Обласна скупштина има право издавати обласне уредбе о свима питањима своје надлежности.

Она издаје уредбе о унутрашњем устројству и пословању обласних самоуправних власти, завода с установа као и о употреби обласних средстава.

Обласном се уредбом могу само разрађивати законске одредбе, у колико је то потребно ради примене закона у дотичној области. Но обласне уредбе не могу се издавати за одржање јавног мира и поретка, јавне безбедности и јавног морала.

Лица, која се не би покоровала обласним уредбама казниће се новчаном казном према имовном стању од 5—300 динара или у случају неимаштине затвором од 1—7 дана, а у тежим случајевима или код поновног иступа новчаном казном до 1000 динара или затвором до две недеље.

Иступе из претходног става ислеђују и пресуђују по тужби обласног одбора оне власти, које су надлежне за ислеђење и пресуђење иступних дела.

Члан 65.

Право предлагати обласне уредбе има обласни одбор и чланови обласне скупштине.

Члан 66.

Председник обласне скупштине доставља великом жупану ради проглашења најдаље за пет дана текст обласне уредбе, која је донета од обласне скупштине. Текст мора бити потписан од председника и једног секретара под печатом скупштине.

Обласни велики жупан ће задржати од проглашења уредбу за коју налази да није основана на Уставу и законима. У том случају он шаље такву уредбу у року од 14 дана рачунајући од дана доставе, са својим мишљењем Државном Савету на одлуку и о томе извештава надлежног министра. Ако Државни Савет нађе да уредба није основана

на Уставу или коме закону, она се неће прогласити ни обнародовати.

Државни Савет је дужан да донесе у року од два месеца своје решење. Ако Државни Савет не донесе решење у том року, уредба постаје извршна.

Велики жупан дужан је под својим потписом прогласити и у Службеним Новинама или у обласном службеном листу, ако га буде било, обнародовати обласну уредбу одмах по истеку рока од 14 дана, ако је није задржао од извршења, односно у року од 8 дана по достави решења Државног Савета или осам дана по истеку рока у којем је Државни Савет имао донети решење.

Члан 67.

Обласна уредба добија обавезну снагу 15 дана по обнародовању у Службеним Новинама или у обласном службеном листу, ако га буде било, ако уредба сама дужи рок није одредила. Дан обнародовања рачуна се.

Члан 68.

Обласне уредбе имају обавезну снагу и за појединце и за власт, али сви судови, као и Државни Савет и управни судови, имају пуно право да цене законитост обласних уредаба у сваком посебном случају, који њима у кругу њихове законом одређене надлежности дође на решење.

Члан 69.

Обласна скупштина решава обласни буџет сваке године за наредну годину, по предлогу обласног одбора, који јој се подноси пре свих других предлога. Обласни буџет доноси се у облику обласне уредбе.

Ако скупштина не реши буџет у свом редовном сазиву најдаље за два месеца од дана сазива, продужује се важност старом буџету још за годину дана. Ако ни идућег редовног сазива у предњем року не реши буџет, она ће се распустити Краљевим указом. Нови избори имају се извршити и нова скупштина састати у року од два месеца.

У исто време са буџетом подноси се обласној скупштини и завршни рачун последње истекле рачунске године.

Члан 70.

Накнадне кредите по хитној потреби, може одбор одобрити по претходном одобрењу Министра Финансија. О тим накнадним кредитима одбор је дужан поднети нарочити извештај обласној скупштини у почетку првог наредног сазива.

Члан 71.

О обласном буџету гласа се по партијама. Без одобрења обласне скупштине уштеде из једне партије или буџетске године не могу се трошити на потребе друге партије и године.

Члан 72.

Расходи који се сваке године морају предвидети у обласном буџету ови су:

- 1) сви издаци који по особеним законима спадају на терет области;
- 2) лични издаци обласне скупштине, обласног одбора, обласних надлештава и установа;
- 3) материјални издаци за обласну скупштину, обласни одбор, обласна надлештва и установе;
- 4) отплата обласних дугова и интереса;
- 5) порези и таксе које би по закону теретиле област као правно лице, и
- 6) издаци за неподвижене потребе.

Члан 73.

Редовни су приходи области:

- 1) приходи од имања која припадају области;
- 2) приходи од разних обласних установа, завода, предузећа, радова и т. д.
- 3) самостални обласни порези и таксе;
- 4) обласни прирез на државни порез.

Ванредни су приходи области:

- 1) примање од продатих обласних имања;
- 2) суме добивене од закључених обласних зајмова;
- 3) помоћ и дотације од државе предвиђене државним буџетом и државним законима, као и суме дароване од приватних лица;
- 4) сума од исплаћених дуговања области и дуговних прихода из прошлих година;
- 5) приходи од поклона или завештања;
- 6) остали непредвиђени приходи у њиховом вероватном износу.

Сви ванредни приходи морају бити предвиђени буџетом.

Од чистог прихода експлоатисаних шума, руда, водених снага и других добара, држава ће одвајати 15% и створити фонд, из кога ће помагати самоуправна тела у остваривању послова из чл. 2. овог закона.

Члан 74.

Докле се не донесе општи закон о самосталним порезима и таксама, такве дажбине могу бити установљене буџетом, а по одобрењу Министра Финансија. Али оне обласне таксе, које се наплаћују за употребу, уживање и искоришћавање обласних установа, завода, предузећа, радова и т. д. прописује сама обласна скупштина.

Члан 75.

Обласне прирезе до 50⁰/₀ државне непосредне порезе, рачунајући ту и државне прирезе на непосредни порез, у једној области има право да разреже сама обласна скупштина. За прирезе веће од 50⁰/₀ потребно је одобрење Министра Финансија.

Члан 76.

Обласни буџет шаље се преко великог жуцана на увиђај односно одобрење Министру Финансија. Министар Финансија има право унети у буџет расхода законске расходе предвиђене чланом 72. овог закона, ако се они не би налазили у буџету никако или у недовољном износу. Министар Финансија одобрава у буџету прихода самосталне обласне порезе и таксе (чл. 74.) прирезе веће од 50⁰/₀ од целокупне порезе, зајмове преко 10,000.000 динара и отуђење обласног имања у вредности преко један милијон динара. Министар је дужан донети своје решење у року од месец дана. У противном случају, сматра се да су буџет, односно одлука, добили извршну снагу.

По пријему министровог решења обласни се одбор може против њега жалити Државном Савету у року од недеље дана, ако налази да је министар прекорачио своју законску надлежност. Ако по овој жалби Државни Савет не донесе решење за месец дана, сматра се да су буџет, односно одлука онако како су решени од обласне скупштине добили извршну снагу.

Ако су услед тога што је Министар Финансија унео у буџет извесне законске расходе и што није одобрио извесне приходе, који су потребовали његово одобрење постале потребне измене у целокупном буџету, те ће измене имати да изврши обласни

одбор. Тако измењен буџет шаље се на увиђај Министру Финансија, који има да цени да ли је у свему поступљено по његовим примедбама. Министар је дужан вратити буџет обласном одбору у року од месец дана, у противном случају сматра се, да је буџет добио извршну снагу.

Члан 77.

Самосталне обласне порезе и таксе, као и обласне прирезе на државне порезе, прикупљају органи државне пореске администрације. О начину прикупљања осталих обласних прихода, обласни ће одбор издати потребне прописе.

Органи државне пореске администрације од прикупљене суме од појединаца на име државног пореза, обласног пореза, приреза и таксе морају тачно према проценту издвојити колико од наплаћене суме припада држави, на име пореза и приреза и области на име обласног пореза, приреза и таксе и ове последње предавати обласној финансијској управи најдаље до краја месеца.

Члан 78.

Свима обласним приходима и расходима рукује шеф обласне финансијске управе, кога бира област као самоуправног чиновника. Он стоји под оним чланом обласног одбора, којему су поверени обласни финансијски послови.

Шеф обласне финансијске управе рукује благајном и обласним рачуноводством по правилима која вреде за државно рачуноводство.

Сва новчана примања за област шаљу се непосредно шефу обласне финансијске управе.

Члан 79.

Наредбодавци су за издатке по буџету чланови обласног одбора сваки за своју грану. Председник је наредбодавац за своју грану и за оне послове који не припадају ни једној засебној грани или о којима је донето решење на одборској седници. Рачунополагач је шеф обласне финансијске управе.

Наредбе за издатке могу бити исплаћене само у границама отворених буџетских кредита.

Члан 80.

Завршни рачун израђује обласна финансијска управа у року од шест месеца по истеку финансијске године и подноси га-обласном одбору, који га упућује на преглед и одобрење Главној Контроли. Тако прегледан и одобрен рачун саопштава се обласној скупштини.

Члан 81.

У случају хитне потребе која се не би дала покрити ни из једнога буџетског кредита, обласни одбор је овлашћен закључивати зајмове с претходним одобрењем Министра Финансија, у висини до један милион динара.

Члан 82.

Обласна скупштина прописује уредбе о платама и пензијама самоуправних органа, које поставља обласна скупштина или обласни одбор.

Члан 83.

Обласна скупштина решава о издацима потребним за оснивање и унапређивање обласних установа.

Члан 84.

Обласна скупштина одобрава уговоре о зајмовима и о примању јемства за рачун и у име области.

Члан 85.

Скупштина одобрава уговоре о прибављању, отуђењу и размени некретнина и покретнина области, она одобрава све друге акте располагања која се на њих односе, као год и поравнање (нагодбе) и одустајања од тужбе односно жалбе. Ово исто вреди за наслеђа, записе (легате) и поклоне. Обласна скупштина овлашћује сваке године обласни одбор до које суме и до које вредности може располагати покретнинама. О употреби овог овлашћења обласни одбор извештава прву наредну скупштину.

Члан 86.

Обласна скупштина решава о издацима потребним за грађење путева, жељезница, канала и других јавних радова чије извршење у целини или делимице спада на терет области.

Члан 87.

Обласна скупштина одобрава предлоге, планове и предрачунае за које она решава кредите. Код мањих радова обласна скупштина може овластити обласни одбор, да он одобри планове и предрачунае.

Члан 88.

За извршење већих економских и културних послова који би изискивали заједницу у раду, могу се две или више области удружити. Одлуку о овоме доносе обласне скупштине по одобрењу Краљевске Владе.

III. Обласни Одбор.

Члан 89.

Обласни одбор има најмање 5, а највише 8 чланова.

Чланови обласног одбора не могу учествовати у расправи и задуживању у предметима који се тичу интереса њихових или њихових сродника по крви до 4, а по тазбини до другог степена закључно.

Одборници не могу сами ни преко трећих лица суделовати у лицитацијама, закупима ни у опште у предузимачким пословима области.

Члан 90.

Одборнике бира обласна скупштина на цео период. Чиновници државни и самоуправни не могу бити чланови одбора.

За сваког одборника скупштина бира једно-времено по два заменика, који ступају у дужност по реду, како су при избору наименовани, кад се место њиховог одборника коначно упразни. Плате одборника одређују се обласном уредбом почетком сваког скупштинског периода за тај период. Одбор остаје у дужности све док новоизабрани одбор не прими послове од њега.

Члан 91.

Одбор бира из своје средине председника за све време свога трајања. Председник и сваки члан одбора управља по једном граном, самоуправних послова. На колико ће се и каквих грана поделити самоуправни послови, прописује обласна скупштина својом уредбом. Ако се између чланова обласног одбора не би могло доћи до споразума, који ће члан узети коју грану, онда то питање решава

председник. На случај спречености председника одбора, заступа га најстарији члан одбора.

Одборска седница решава о свима питањима општег карактера и о свима важнијим предметима појединих грана. Она може решавати ако је присутно више од половине од укупног броја чланова одбора. Одлуке се доносе апсолутном већином гласова присутних чланова. У случају равне поделе гласова узима се да је усвојен онај предлог, за који је гласао председник.

Члан 92.

Одбор прописује свој пословник као и правилнике за своје канцеларије. Он одобрава правилнике свих обласних установа.

Члан 93.

Обласни одбор је извршни орган обласне самоуправе. Он извршује решења обласне скупштине, руководи самоуправну администрацију и води надзор над свима обласним установама и њиховим органима. Он ради и у оно време кад је обласна скупштина на окупу.

Обласни одбор разматра и коначно одобрава или одбацује буџете општина, које су у саставном делу дотичне области а чији би општински прирез на непосредну порезу прелазио 50%. За прирез преко 300% потребно је одобрење Министра Финансија.

Члан 94.

Обласни одбор издаје упуства и расписе за примену обласних уредаба. У хитним случајевима, када обласна скупштина није на окупу, обласни одбор може издавати привремене уредбе о свима предметима осим буџета. Према привременим уредбама

великом жупану припадају сва права из чл. 66. Привремене уредбе подносе се обласној скупштини прве седнице наредног сазива на накнадно одобрење. Ако у томе року неби биле поднесене, оне губе важност без штете по стечена права. У првом случају губе важност од првог дана оног састанка, рачунајући када су требале бити поднете, а у другом случају од првог дана иза скупштинског решавања.

Члан 95.

Обласни одбор закључује правне послове који се тичу области и заступа област пред судом и административним властима. У свима тим случајевима вреде ограничења чл. 85. овога закона.

Члан 96.

Обласни одбор подноси обласној скупштини годишњи извештај о своме раду и о раду свих самоуправних установа. Поред тога председник и чланови одбора дужни су одговорити на сва питања чланова обласне скупштине, која се тичу самоуправне администрације.

Члан 97.

Одбор даје мишљење о свима питањима која су му упућена од стране владе. Он је дужан на захтев великог жупана сарађивати с државним административним органима, кад год ту сарадњу закон прописује. Он може сарађивати по свом пристанку и у другим случајевима, када то велики жупан затражи.

Члан 98.

У оним случајевима кад је државни посао законом поверен обласној самоуправи, обласни је одбор дужан старати се о његовом извршењу по упуствима великог жупана.

Члан 99.

Ако обласни одбор одрече сарадњу предвиђену у чл. 97. (друга реченица) или ако не изврши упуства у случајевима чл. 98. надлежни управни суд може на тужбу великог жупана казнити одговорне чланове обласног одбора новчаном казном до 2.000 динара.

Члан 100.

Обласна скупштина има право да оптужи било цео обласни одбор било поједине његове чланове за њихова службена дела.

Чланови обласног одбора, односно цео одбор одговарају:

- 1) за неизвршење уредаба, решења и других одлука обласне скупштине;
- 2) за повреду законских прописа и за штету учињену области;
- 3) за дела кажњива по општем казненом закону.

За дела под 1) и 2) суди надлежни управни суд, а за дела под 3) надлежни редовни суд.

Чланови обласног одбора могу бити оптужени од обласне скупштине како за време трајања своје службе, тако и за три године после свог одступања.

Одлука обласне скупштине о оптужењу обласног одбора доноси се већином од $\frac{2}{3}$ гласова присутних чланова.

За она дела која суди управни суд, чланови обласног одбора могу бити осуђени на губитак звања и на накнаду штете. У тежим случајевима могу бити лишени способности за вршење јавне службе, како државне тако и самоуправне најдуже за пет година. У случају да управни суд утврди одговорност за учињену штету, он упућује ствар над-

лежном редовном суду да одреди величину дуговане накнаде.

За право тужбе грађана важи члан 18. Устава.

Б. Срезови.

І. Опште одредбе.

Члан 101.

Срезови као самоуправне јединице правна су лица и по јавном и по приватном праву.

Члан 102.

У круг рада среске самоуправе спадају ови послови :

- 1) среске финансије:
  - а) утврђивање среског буџета;
  - б) располагање среским дажбинама које се на основу закона дају срезовима за покриће среских расхода;
- 2) срески јавни радови;
- 3) старање о унапређивању пољопривреде у срезу;
- 4) управа среским имањима;
- 5) оснивање и управљање среских завода за сиротињу и за неговање болесника;
- 6) среске саобраћајне установе;
- 7) завођење и одржавање установа за штедњу и кредит, узајамно помагање и осигурање;
- 8) помагање обрта (занатства), индустрије и задругарства у срезу;
- 9) давање мишљења на захтев Владе, великог жупана и обласне самоуправе, и други послови који буду законом поверени среској самоуправи.

Члан 103.

Органи среске самоуправе јесу среска скупштина и срески одбор.

Члан 104.

Среска се скупштина бира општим, једнаким, непосредним и тајним гласањем на четири године.

Избор се врши по истим бирачким списковима, по којим се врши избор за обласну скупштину.

На сваких 1.500 становника долази по један члан среске скупштине.

Члан 105.

Број чланова одређује за сваке изборе надлежни управни суд у року од осам дана после расписа избора.

Члан 106.

За члана среске скупштине може бити изабран само онај, који има услове за народног посланика према првом ставу чл. 72. Устава, а настањен је у којој општини дотичног среза најмање две године до дана расписа избора.

Чланови среске скупштине не могу бити у исто време срески лиферанти или срески предузимачи.

Члан 107.

Полицијски, финансијски, шумарски чиновници, судије у опште као и чиновници аграрне реформе и среске самоуправе не могу бити кандидовани за чланове среске скупштине. Остали чиновници, који буду изабрани за чланове среске скупштине, имају по закону право на одсуство за време док заседава среска скупштина.

Члан 108.

Изборе чланова среске скупштине који ће се вршити у један исти дан у целој области и то у недељу, наређује велики жупан.

Решење великог жупана обзнаниће се у Службеним Новинама или у обласном службеном листу, ако га буде било, и то најдаље три недеље пре избора.

Члан 109.

Кандидатске листе важе за цео срез и морају имати онолико кандидата на броју, колико броји среска скупштина чланова према пропису члана 105. овог закона.

Члан 110.

Прописи члана 8. до 52. имају се сходно применити за среске изборе.

Члан 111.

Среске скупштине сазива велики жупан у редовне сазиве најмање два пута сваке године и то у пролеће и у јесен у седиште среске управне власти.

Сазив објављује се у Службеним Новинама или обласном службеном листу, ако га буде било.

Редовни сазиви трају највише 15 дана.

Велики жупан може сазвати по потреби среску скупштину у ванредне сазиве, а дужан је то учинити на захтев среског одбора или једне трећине чланова среске скупштине.

Сваки ванредни сазив може трајати највише пет дана; оваква се скупштина може бавити само питањима ради којих је сазвана.

Члан 112.

Скупштина бира на целу периоду председника, потпредседника и секретара.

Члан 113.

На среску скупштину имају се сходно применити прописи чл. 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61. и 62. овога закона с тиме, да се место великог жупана разумева срески поглавар.

Члан 114.

Среска скупштина је решавајући и надзорни орган среске самоуправе. Она поставље све самоуправне органе изузевши оне, чије именовање среска скупштина препусти среском одбору.

Члан 115.

Среска скупштина има право издавати у границама закона правилнике за отправљање самоуправних послова среза и за унутрашње устројство и пословање завода и установа среских као и о употреби среских средстава.

Члан 116.

Среска скупштина решава срески буџет сваке године за наредну годину по предлогу среског одбора, који јој се подноси пре свих других предлога. Ако среска скупштина не реши буџет на време, продужује се важност старом буџету још за годину дана. Ако ни идућег редовног сазива не реши буџет, онда ће се распустити решењем великог жупана. Нови избори морају се извршити и нова скупштина састати у року од два месеца.

У исто време са буџетом подноси се среској скупштини и завршни рачун последње истекле године.

Члан 117.

На срески буџет примењују се сходно прописи чл. 72. до 88. с тим, да права која припадају Министру Финансија врши велики жупан.

II. Срески одбор.

Члан 118.

Срески одбор има осим председника четири члана. Прописи члана 89., други и трећи став, 90., 92., 93., 95., 96., 97. и 98. имају се сходно применити и на срески одбор.

Члан 119.

Председник среске скупштине је у исто време и председник одбора.

Одбор решава послове у својим седницама. Пуноважна је седница одбора кад су у њој присутна најмање три члана. Одлуке се доносе апсолутном већином гласова присутних чланова. У случају равне поделе гласова узима се да је усвојен онај предлог, за који је гласао председник.

Одбор прописује свој пословник и издаје упутства ради извршења среских правилника.

Члан 120.

Срески одбор је извршни орган среске самоуправе. Он извршује одлуке среске скупштине, руководи самоуправну администрацију, врши надзор над среским установама и дисциплинску власт над својим органима.

Он се састаје по потреби на позив председника.

V. Надзор државне управе.

Члан 121.

Државна управна власт врши надзор над пословима обласних самоуправних власти преко обласног великог жупана и посебних стручних органа.

Обласни велики жупан има право да задржи од извршења сваку одлуку самоуправних органа, која не би била заснована на Уставу, законима, или обласним уредбама по прописима чл. 122. и 123. овога закона.

Члан 122.

Записник сваке седнице обласне скупштине, чим буде прочитан и одобрен у скупштини, доставља се у овереном препису великом жупану уз рецепис.

Велики жупан може у року од осам дана задржати од извршења одлуку обласне скупштине осим обласних уредаба, за које је прописан поступак у чл. 66. овога закона.

Обласни одбор може против решења великог жупана у року од 15 дана пошто му буде достављено, изјавити жалбу Државном Савету, коју ће предати великом жупану.

Ако државни Савет не донесе решење најдаље у року од месец дана од дана пријема, одлука постаје извршна.

Одлука постаје извршна и онда, ако велики жупан у року од осам дана по пријему записника извести обласни одбор, да нема намеру задржати од извршења одлуку скупштине или чим пређе 24 часа по истеку тога рока.

Члан 123.

Велики жупан или његов заступник може присуствовати седницама обласног одбора и у свако време узети реч не прекидајући члана одбора, али нема право гласа.

Велики жупан може одлуку одбора задржати у року од осам дана по пријему преписа записника одборове седнице. За даљи поступак важи што је

у претходном члану у ставу 3., 4. и 5. речено за одлуку обласне скупштине.

Члан 124.

Велики жупан има право тражити потребна му обавештења од обласног одбора.

Члан 125.

Срески поглавар има исто право према среском одбору и среској скупштини, које и велики жупан према обласном одбору и обласној скупштини, само против његових решења право жалбе иде на управни суд, која се предаје за управни суд преко поште на повратни рецепис.

Члан 126.

Ако поједине послове свога делокруга не би област или срез могли извести својим средствима, они ће о томе известити Министра Финансија. Министар Финансија дужан је спровести овај захтев са својим мишљењем Народној Скупштини на решење у смислу чл. 96. Устава.

Члан 127.

Ако самоуправне власти не буду после позива надзорне власти вршиле оне управне послове, који су им особеним законима нарочито стављени у дужност, надзорна власт може их на рачун самоуправне јединице сама извршити.

Члан 128.

Самоуправне власти, као и државне управне власти, обавезне су на међусобну правну помоћ у свом законитом делокругу.

Члан 129.

Велики жупан поднеће обласној скупштини сваке године знања ради извештај о стању опште администрације у области. Он је дужан дати затражена обавештења о унутрашњој државној управи у области, у колико се она додирује са обласном самоуправом али се о томе у скупштини не може водити претрес ни стварати одлуке.

Исто важи и за среског поглавара односно среске самоуправе.

Члан 130.

У колико се по изузетку, особеним законима предвиде заједничка надлештва за исте струке државног и обласног делокруга и у области и у срезу, органи тих надлештава, вршећи самоуправне послове, везани су за одлуке самоуправне власти.

У случају неизвршења, самоуправне власти могу тражити помоћ од више државне власти.

Члан 131.

Ако органи среске самоуправе не би могли извршити одлуке својим силама, они могу тражити помоћ од општине, а ако она не би била довољна, помоћ надлежне државне власти.

Члан 132.

Чиновници за поједине обласне и среске самоуправе морају имати стручне квалификације као и државни чиновници исте врсте.

Чиновници за отправљање административних послова обласне самоуправе треба да су свршили правни факултет или барем средњу или стручну школу, а за административне чиновнике среске са-

моуправе, у недостатку ових, могу остати и чиновници, који су до сада вршили те послове или могу бити примљени и општински чиновници, који су то били најмање годину дана.

Чиновницима обласне и среске самоуправе са факултетским спремама, ако су пре тога били државни чиновници па после опет постали државни чиновници, признају се године проведене у самоуправној служби као да су их провели у државној служби.

Пензионерима са факултетском спремом, који су постали чиновници обласне или среске самоуправе, време које су провели у самоуправној служби рачунаће се у године службе и према томе броју година и година проведених у државној служби обрачунаће се пензија према плати, коју су имали кад су пензионисани. Они док врше дужност самоуправних чиновника неће примати пензију а биће дужни уплаћивати и пензиони фонд.

Прелазна наређења.

1) Овај закон ступа на снагу истовремено са Законом о подели земље на области и законом о општој управи.

2) У року од три месеца по ступању на снагу имају се спровести избори за обласне скупштине.

3) Велики жупани дужни су да припреме на рачун обласног буџета привремено све што је потребно да се могу одржати обласне скупштине. Министар Финансија ставиће великом жупану за то потребна средства из државне готовине.

4) Министар Унутрашњих Послова прописаће својом уредбом пословник за обласне скупштине

који ће важити док скупштина сама не донесе свој пословник.

5) Одмах по конституисању обласне скупштине имаће да се изабере обласни одбор.

6) Избором обласних одбора прелазе сви послови окружних и жупанијских самоуправа, који спадају по овом закону у надлежност обласне самоуправе, на обласну скупштину и обласни одбор дотичне области, у којој се окрузи, односно жупаније, налазе.

7) У колико би по постојећим законима жупанијска односно окружна самоуправа (а у Далмацији и Словенији покрајинска) вршила надзорну или дисциплинску власт над општинама, та власт прелази на одговарајуће органе обласне самоуправе.

8) Исто тако прелази сва имовина (актива и пасива) окружне односно жупанијске самоуправе на обласну самоуправу. Окружни односно жупанијски прирези и самостални порези прикупљаће се на рачун обласне благајне.

9) Окружни односно жупанијски (покрајински) самоуправни чиновници постају чиновници обласне самоуправе и вршиће своје функције по упуштвима обласног одбора. Чиновници, које обласна скупштина не би утврдила, стављају се у пензију ако су стекли на то права према ранијим прописима.

Чиновници у жупанијама било самоуправни било државни као и чиновници код покрајинских управа сматрају се као државни чиновници. Од њих постају самоуправни чиновници само они, које обласна или средња самоуправа буде узела у своју службу.

10) Ако би се поједини окрузи или жупаније поводом поделе земље на области цепали на две или више области, њихова имовина ће се проценити и поделити на дотичне области према просечном односу броја становника и величини земље, колико долази на коју област.

Спорове, који би из тога настали, решава коначно изабрани суд, састављен од два представника сваке области, која изабере одбор дотичних области и једног од ових представника изабраног члана редовних или управних судова.

11) У року од пет месеци после избора обласних скупштина имаће се извршити избори за среске скупштине и среске одборе по прописима овога закона.

12) Тамо где среска самоуправа за сада не постоји, велики жупан дужан је по саветовању са обласним одбором припремати рачун среских буџета све што треба да се могу састати среске скупштине, а Министар Унутрашњих Послова прописаће привремени пословник за среску скупштину који ће важити дотле, док скупштина сама не донесе свој пословник.

13) Прописи тачака 5. 9. и 10. прелазних наређења имаће се сходно применити на срезове.

14) Где нема организованих општина, побригуће се надлежна среска власт благовремено за набавку среских печата.

15) Где општинског одбора нема, вршиће функцију општинског одборника у бирачком одбору бирач, којег одреди првостепени суд.

16) До организације управних судова послове њихове по овом закону имају вршити редовни апелациони судови за обласно седиште.

17) Пропис члана 93. у погледу приреза преко 300% не важи за годину 1922.

26. априла 1922. г.

Београд.

Министар Припреме
за Уставотворну Скупштину
и Изједначење Закона

Марко Н. Трифковић, с. р.

Видео и ставио Државни Печат,
Чувар Државног Печата,
Министар Правде,

Д-р Л. Марковић, с. р.

Председник Министарског Савета,

Ник. П. Пашић, с. р.

Министар Припреме
за Уставотворну Скупштину
и Изједначење Закона,

Марко Н. Трифковић, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
Бенерал,

Милош М. Васић, с. р.

Министар Просвете,

Св. Прибићевић, с. р.

Министар Унутрашњих Дела,

Д-р Војислав Маринковић, с. р.

Министар Саобраћаја,

Андра М. Станић, с. р.

Заступник Министра Иностранних Дела,
Председник Министарског Савета

Никола П. Пашић, с. р.

Заступник
Министра Трговине и Индустрије,
Министар Правде,

Д-р Лазар Марковић, с. р.

Министар Шума и Руда,

Живојин Рафајловић, с. р.

Заступник
Министра Народног Здравља,
Министар Правде,

Д-р Лазар Марковић, с. р.

Министар Пољопривреде и Вода,

Иван Пуцељ, с. р.

Министар за Аграрну Репорму,

К. Љ. Милетић, с. р.

Министар Грађевина,

Веља Вукићевић, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,

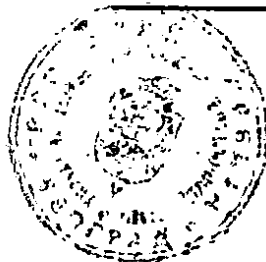
Д-р Жарко Миладиновић, с. р.

Заступник Министра Вера,
Министар Унутрашњих Дела

Д-р Војислав Маринковић с. р.

Заступник Министра за Соц. Политику,
Министар Унутрашњих Дела

Д-р Војислав Маринковић, с. р.

И. А. А.
36350

ТАРИФА
ЗА НЕРАЗВРСТАНО
ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ
ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ
У БЕОГРАДУ

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД — 1928.

ТАРИФА

за

НЕРАЗВРСТАНО ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ У БЕОГРАДУ

У недостатку техничког особља, које је Уредбом о разврставању и распоређивању техничког особља у државним штампаријама од 11. маја ове године, разврстано по Закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда, Државна Штампарија у Београду, имаће, према потреби **привремено** (неразврстано) **техничко особље**, за које ће важити ова Тарифа.

Време рада.

Члан 1.

Радно време неразврстаног техничког особља Државне Штампарије у Београду траје осам часова дневно, сем суботе. Време рада одређује управа Државне Штампарије. Суботом се ради само од 7—12 часова.

Члан 2.

Неразврстано техничко особље Државне Штампарије у Београду, неће радити недељом и у дане државних празника. Сем тога, ово особље неће радити још и у ове празничне дане: Нова Година, Богојављење, Свети Сава, ~~Благовјест~~ Велики Петак, други дан Ускрса, 1 мај, Ђурђев-дан, други дан Духова и први и други дан Божића. На Бадњи дан радиће само до подне.

Члан 3.

Прековремено ће се радити само у хитним случајевима.

Прековремени рад неразврстаном техничком особљу, плаћаће се по овој скали: 40% за прва три часа прековременог рада (од 18—21 час.); 60% за наредна друга три часа; и 100% за часове од поноћи до 7 часова ујутру, поврх зараде, коју имају за један час редовног рада.

У обрачун за плаћање прековременог рада, рачунаће се само систематска плата и лични додатак на скупоћу.

Недељним и празничним данима, који су обухваћени чл. 2. ове Тарифе, часови прековременог рада плаћаће се 100% т. ј. двоструко.

Кад се прековремени рад продужи после пола ноћи, онда они који буду радили преко пола ноћи, могу доћи сутра

дан на рад доцније онолико часова, колико су преко пола ноћи остали на раду.

Одсуства.

Члан 4.

Неразврстано техничко особље Државне Штампарије моћи ће у једној години дана, ако послови допусте, одсуствовати ради боловања, одмора или по приватном послу, и то:

а) особље, које је провело на раду до једне године дана, може одсуствовати само без плате;

б) особље, које на раду преко 1—5 година, може одсуствовати с правом на плату највише 10 дана;

в) особље, које је на раду преко 5—10 година, може одсуствовати с правом на плату највише 15 дана;

г) особље, које је на раду преко 10 до 15 година, може одсуствовати с правом на плату највише 20 дана;

д) особље, које је на раду преко 15—20 година, може одсуствовати с правом на плату највише 25 дана;

е) особље, које је на раду преко 20 година, може одсуствовати с правом на плату највише 30 дана.

За стицање права на одсуство, рачунаће се само време проведено на раду у Државној Штампарији.

Дужа одсуства могу бити само без плате.

Изостанци од рада: због славе, венчања или смртног случаја у најближој породици; не сматрају се као одсуство, а тако исто као одсуство не сматра се време проведено на војном позиву и вежбању и за те дане особље прима плату.

У одсуство се рачуна само време, које се редовним путем изиште унапред, а никакo самовољни изостанци. Одсуство не може бити мање од пола дана.

Процент особља на одсуству не може бити већи од 10%.

Члан 5.

Ученици Државне Штампарије, када се произведу за квалификоване раднике, стичу одмах по производству право радника који је споља примљен на рад у Државну Штампарију, па у овој провео годину дана.

Плате.

Члан 6.

I Плате неразврстаног квалификованог техничког особља су ове:

1. У првој години рада, једну хиљаду и две стотине (1.200) динара месечно са правом на припадајући додатак по Закону на скупoћу.

2. У другој години рада, једну хиљаду и четири стотине (1.400) динара месечно са правом на припадајући додатак по Закону на скупoћу.

3. У трећој и осталим годинама, једну хиљаду и осам стотина (1.800), до две хиљаде и четири стотине (2.400) динара месечно, према показаном успеху у раду, са правом на припадајући додатак по Закону на скупоћу.

Неразврстано квалификовано техничко особље, које се нарочито буде одликовало у своме занату, као и оно квалификовано особље, које се у недостатку домаћег особља, буде морало узимати из иностранства, може по нахођењу управника и на предлог шефа радионице добити 10—100 % више од обичне плате неразврстаног квалификованог техничког особља.

II Плате помоћног техничког особља:

У I и II години службе, пет стотина (500) динара месечно, са правом на припадајући додатак по Закону на скупоћу;

У III и осталим годинама службе, плата се креће према способности од седам стотина (700) до једну хиљаду и две стотине (1.200) динара месечно, са правом на припадајући додатак по Закону на скупоћу.

III Плате ученика за главне послове:

У I години, три стотине (300) динара месечно;

У II години, четири стотине (400) дин. месечно;

У III години, шест стотина (600) дин. месечно.

IV Плате приправница за помоћне послове:

Приправница учи једну годину дана и за то време њена плата износи три стотине (300) динара месечно.

Члан 7.

Неквалификованом особљу одређиваће се плата према годинама службе и нахођењу управника.

Општа наређења.

Члан 8.

Сво неразврстано особље Државне Штампариије прима на рад и рад им отказује управник Државне Штампариије. Отказ се врши на 15 дана, а по кривици отказ може бити и моменталан.

Неразврстано техничко особље набављаће се према потреби преко подружнице Савеза Графичких Радника, а може се набављати и непосредно.

Члан 9.

Неразврстано особље које се буде затекло у Државној Штампариији на дан ступања на снагу ове Тарифе, има се до 1. наредног месеца превести на плате по овој Тарифи.

Члан 10.

Неразврстано техничко особље Државне Штампариије биће осигурано код

Уреда за осигурање радника и осигурање ће се плаћати по Закону.

Члан 11.

Ступањем на снагу ове Тарифе, пре-стају важити сви досадашњи прописи о радницима-цама Државне Штампарије.

Тарифа ступа на снагу 1. августа 1928. године.

П.Бр. 10102.

26. јуна 1928. год.
Београд.

Министар Просвете,
М. Грол, с. р.

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. РЕЧНИК СРПСКОХРВАТСКОГ КЊИЖЕВНОГ И НАРОДНОГ ЈЕЗИКА: 21. КЊИГА: ПОГДЕКАД(А)–ПОКУПИТИ
Београд: САНУ: Институт за српски језик, 2019.
2. СПАВАЧИ
Жика Тодоровић
Београд: Ренде, 2021.
3. ЕХИТ – РЕСТАРТ
Соња Ражнатовић
Београд: Ренде, 2021.
4. ДО БУДИМПЕШТЕ И НАЗАД
Арпад Нађ Абоњи
Београд: Ренде, 2021.
5. ЧУДНОВАТО НАСЛЕДСТВО
Александра Вељовић Ћеклић
Београд: Ренде, 2021.
6. ТЕНДЕР
Марија Ступар
Београд: Ренде, 2021.
7. КРУНСКА
Ана Родић
Београд: Ренде, 2021.
8. СМОКВА
Горан Војновић
Београд: Ренде, 2021.
9. КРАТАК РОМАН О УБИСТВУ
Војислав Савић
Београд: Ренде, 2021.
10. ЧАРДАШ С МАНГУЛИЦОМ
Кшиштоф Варга
Београд: Ренде, 2021.
11. ЛУТКИН ЖИВОТ
Ерик Аксл Сунд
Београд: Самиздат, 2019.
12. ШЕТЊА ПО СУНЧАНОМ ДАНУ
Александар Мекол Смит
Београд: Самиздат, 2015.

13. СТАКЛЕНА КЛАНИЦА И ДРУГЕ ПРИЧЕ
Џон Мајкл Куци
Београд: Самиздат, 2019.
14. ПОСЕБНА ВРСТА ЛЈУБАВИ
Александар Мекол Смит
Београд: Самиздат, 2019.
15. СРЕТАН ВАМ КРАЈ СВИЈЕТА... КАКВОГ СТЕ ПОЗНАВАЛИ:
КЊИГА ИНТЕРВЈУА О ТРАНСФОРМАЦИЈИ СВИЈЕСТИ
Крешимир Мишак
Нови Сад: Skalar books, 2021.
16. ЈЕСЕН
Али Смит
Београд: Штрик, 2022.
17. ЗИМА
Али Смит
Београд: Штрик, 2021.
18. МАРС
Асја Бакић
Београд: Штрик, 2021.
19. НАСЛЕЂЕ
Вигдис Јурт
Београд: Штрик, 2022.
20. ОДЛАЗАК ИЗ ЕГИПТА
Андре Асиман
Београд: Штрик, 2021.
21. ПОЖУРИ И ИЗМИСЛИ ГРАД
Лејла Каламујић
Београд: Штрик, 2021.
22. ПРИЧЕ О УТВАРАМА
Лаура Фројденталер
Београд: Штрик, 2021.
23. ЛЕТО
Али Смит
Београд: Штрик, 2021.

24. ПИРАМИДЕ ДАНА
Дајна Ополскајте
Београд: Штрик, 2022.
25. СПАРТАНКЕ
Сара Б. Померој
Београд: Штрик, 2021.
26. СЕСТРЕ
Дејзи Џонсон
Београд: Штрик, 2021.
27. ЦОНИ ПАНИКА И БИБЛИЈА СНОВА
Силвија Плат
Београд: Штрик, 2021.
28. САМПАС
Илија Ђуровић
Београд: Трећи Трг; Сребрно дрво, 2021.
29. ЉУДИ КОЈИ ТО НИСУ ЗАСЛУЖИЛИ
Микаел Јорт; Ханс Росенфелт
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
30. СРЕЋАН БРАК
Кимберли Макрејт
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
31. УБИЈАЈ ПАЖЉИВО
Карстен Дусе
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
32. РОМАН О ПОРАЖЕНИМА
Милан Ст. Протић
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
33. СЕДАМ СМРТИ ИВЛИН ХАРДКАСЛ
Стјуарт Тертон
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
34. ИСТИНА ЈЕ НА СВИМ ЈЕЗИЦИМА ИСТА
Салман Ружди
Београд: Вулкан издаваштво, 2021.

35. МИНИСТАРСТВО ИСТИНЕ:
БИОГРАФИЈА РОМАНА 1984. ЦОРЦА ОРВЕЛА
Доријан Лински
Београд: Вулкан издаваштво, 2022.
36. ПОПИНО ПРАСЕ
Синиша Туцић
Нови Сад: Zenit books, 2021.
37. ГАНГСТЕРИ И ДРУГИ ДРЖАВНИЦИ
Данило Мандић
Београд: Zepher book world, 2022.
38. СТЕПЕНИЦЕ СТРАХА; СВЕТИ ВЕТАР
Мирослав Антић
Београд: Лагуна, 2021.
39. СВЕОПШТА ИСТОРИЈА БЕШЧАШЋА
Хорхе Луис Борхес
Београд: Лагуна, 2020.
40. СВЕДОЧАНСТВА
Маргарет Атвуд
Београд: Лагуна, 2020.
41. ПЛЕС ОКО СУНЦА: АУТОБИОГРАФИЈА
Ведрана Рудан
Београд: Лагуна, 2022.
42. ДОЖИВОТНА РОБИЈА
Ведрана Рудан
Београд: Лагуна, 2022.
43. ЉУБАВ НА ПОСЛЕДЊИ ПОГЛЕД
Ведрана Рудан
Београд: Лагуна, 2022.
44. ДОБРИ ВУК
Александер Седерберј
Београд: Лагуна, 2018.
45. ШПАНСКА ЧИЗМА
Владимир Копицл
Београд: Лагуна, 2021.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

1. Михаил Афанасијевич Булгаков: **ЂАВОЛИЈАДА; КОБНА ЈАЈА; ПСЕЋЕ СРЦЕ** / Београд: Отворена књига, 2021.

Преузето са сајта:

<https://otvorenaknjiga.rs/shop/ruski-klasici/bulgakov/>

Ђаволијада наизглед приказује догађаје из свакодневног живота малог човека. Живот чиновника Короткова се у сусрету са бирократским системом претвара у низ паклених слика и борбу са силама зла. Створена је атмосфера релативизованих вредности у друштву, тешко је разлучити истину од лажи и сачувати лични идентитет и интегритет.

Новела *Кобна јаја* посредством сатире и научне фантастике доноси причу о статусу научника у тоталитарном режиму. Злоупотреба необичног открића професора Персикова доводи до велике природне катастрофе, што још једном показује да научно дело мора остати аутономно у односу на државни апарат, посебно када су на истакнутим функцијама нестручни људи.

У *Псећем срцу* приказана је алегорична критика комунизма у Совјетском Савезу и неуспели покушај да се промени историја људског рода. Служећи се гротеском, сатиром и фантастиком, Булгаков приповеда о необичном пријатељству пса Шарика и професора Преображенског. Хумани покушај професора да пресади псу људску хипофизу се завршава спознајом да је човечја природа у неким случајевима много монструознија од животињске.

2. Кшиштоф Варга: **ЧАРДАШ С МАНГУЛИЦОМ**/ Београд: Ренде, 2021.

Преузето са сајта:

<https://rendebooks.rs/product/cardas-sa-mangulicom/>

Читам код њега о Мађарима, а што дуже те Мађаре посматрам, све више схватам да се подсмева нама, Пољацима. Пробајте и видите, узмите и поједите шта вам се нуди: Варга у најбољем издању. Гулаш од јединствене дивљачи.

Војћех Новицки

У другом делу своје мађарске трилогије Варга маестрално описује Мађарску и Мађаре – давнашње, али и данашње, који жуде за великом и срећном државом.

Михал Ногаш

За народе Средње Европе највећу несрећу представљају њихове победе, мада чини се примат међу средњоевропском браћом у томе имају Срби, пошто је српска љубав према поразима већа од мађарске, при чему је мађарска већа од пољске, а пољска је огромна.

Каталог куће Чарне

Његови романи су написани у једном даху, језиком чијој лепоти не може да парира ниједан савремени пољски писац.

Милош Валигурски

3. Тони Парсонс: **ЉУДИ ИЗ СУСЕДСТВА** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5599_knjiga_ljudi_iz_susedstva_laguna.html

Они знају вашу тајну

Колико добро познајете своје суседе?

Лана и Роман су млади пар. Након страшног догађаја одлучују да напусте Лондон и мали лондонски стан веома повољно замене дивном кућом боје меда у унутрашњости. Чини се да су добили шансу за нови почетак у самом рају.

Али, њихови нови суседи имају своје тајне. Страшне. Незамисливе.

Кад Лана сазна за срећну породицу која је пре њих живела – и умрла – у њиховом новом дому, запитаће се колико је заиста безбедна.

И да ли ће њен дом из снова ускоро постати кошмар...

„Еlegantно и неодољиво као и увек.”

Daily Mail

„Напетост расте као у Хичкоковим класицима.”

Peterborough Telegraph

„Трилер који може да се чита изнова и изнова.”

Belfast Telegraph

„Парсонс одлично води ликове којима се живот претвара у кошмар.”

Choice

„Неизвесно до самог краја.”

Heat

4. Гузељ Шамилевна Јахина: **ВОЗОМ ЗА САМАРКАНД** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5593_knjiga_vozom_za_samarkand_laguna.html

- Ауторка романа *Деца Волге* и *Зулејха отвара очи*
- Добитница награда *Велика књига*, *Јасна Пољана* и *Велика награда Иво Андрић*

Последњих година Руског грађанског рата животе дуж Поволжја односила је глад. Многобројна деца постала су сирочад, скитнице и бескућници. Бољшевичка влада одлучила је да око 150.000 напуштене деце која су умирала од глади хитно евакуише у провинције у којима је било више хране.

Ова прича почиње 1923. када командир Дејев и комесарка Бела организују евакуацију пет стотина деце-бескућника из Казања за Самарканд. Дејев се попут Одисеја, Херакла или Јасона на путу супротставља апсолутном Злу – Смрти – која долази у разним облицима, као Глад, Болест или Убиство. Ипак, у очима деце, током шест недеља путовања нижу се узбудљиве и опасне авантуре кроз непрегледна пространства: од шума Поволжја и казашких степа, преко пустиње Кизилкум и планина Туркестана. Широка палета судбина и ликова: избегли сељаци, чекисти, козаци, ексцентрични свет малих скитница са својим необичним језиком, психологијом, сујеверјем и надама смењују се у неочекивано дирљивим ситуацијама и мизансценима.

Јахина задире у болне теме из прошлости Русије које су се несумњиво одразиле на савремено руско друштво. Тим пре се вештина њеног писања јасно одражава на свакој страници романа који зрачи животном снагом.

5. Boris Dežulović: **CHRISTKIND** / Beograd: Laguna, 2022.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n5655_knjiga_christkind_laguna.html

– Nagrada *Jutarnjeg lista* za najbolje prozno delo

Da li je pod određenim okolnostima opravdano ubiti nedužno ljudsko biće?

„Ubit ćete nekoga?“, pogledao me ravno u oči, bez okolišanja, ali i bez straha.

„Morat ću“, odgovorio sam tiho. „Zbog toga sam došao.“

„Koga?“, upao mi je mališan nestrpljivo u riječ. „Koga ćete ubiti?“

„To je prilično duga priča“, naslonio sam se na zid i gledao maloga ravno u oči. „Vidiš, Adolfe, ovdje živi dječak koji će, kad naraste, biti jako zao čovjek i ubit će mnogo, mnogo ljudi.“

„Ne razumijem“, šapatom je odgovorio dječak.

„On je danas mali, ali kad odraste, bit će... on će unesrećiti milijune ljudi“, govorio sam polako. „U stvari, on sad ide u tvoj razred, čak i pjeva u crkvenom zboru.“

„Debeli Effi!“, uskliknuo je tada Adolf. „Ubit ćete debelog Effija!“

Negde u dubokoj austrijskoj provinciji pred kraj 19. veka stranac dolazi u varoš i raspituje se za jednog dečaka. U pansionu u kojem je odseo pronađen je leš devojčice i na njemu trag vampirskog ugriza, a na istom mestu nekoliko meseci ranije odseo je Brem Stoker, autor *Drakule*. Nekoliko dana kasnije s mosta u reku pada lokalni pijanac, a meštani pričaju kako su dotičnog nesrećnika ubili ili vampir ili lutajuće duše Napoleonovih vojnika. Tragajući za dečakom, stranac će doći i do odgonetke tragičnih smrti, ali on ima važnija posla. Junak i narator Dežulovićevog nagrađenog romana ima zadatak da ubije osmogodišnje dete ne bi li ga sprečio da kao odrasli neurotični degenerik pobije milione ljudi. Otkud junaku ovo znanje o budućim događajima? Pa jednostavno, poslat je vremenskom mašinom iz Splita s kraja 20. veka da izmeni tok istorije.

6. Жарко Радаковић, Скот Абот: **КЊИГА О ПРИЈАТЕЉСТВУ** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5419_knjiga_knjiga_o_prijateljstvu_laguna.html

„Једне вечери смо се, 'тако', 'ми', јунак ове повести (Скот Абот) и њен Приповедач (моја маленкост), задесили у неком непознатом граду. Допутовали

смо 'овамо' трагајући за било каквим материјалним доказом боравка 'овде' Трећега: нашег заједничког Јунака (Петера Хандкеа).”

Жарко Радаковић

Хандкеова „злогласна” књига *Зимско путовање* до река Дунава, Саве, Мораве и Дрине, или *Правда за Србију* почиње окупљањем дружине: писац би за сапутника позвао Жарка Радаковића, једног од својих преводилаца на српски који се, међутим, повукао у „неку самоодабрану замраченост” те да би ступио у контакт с њим, обраћа се „последњем присном пријатељу који му је преостао, једном мормону, далеко у америчкој држави Јути”. Реч је о Скоту Аботу, Радаковићевом добром пријатељу још од 1984. године, када су у Тибингену заједно похађали докторске студије немачке књижевности. Пет година касније ово пријатељство учврстило се када су путовали заједно у јужну Аустрију и Словенију, траговима Хандкеове књиге *Понављање*. Тако је настала њихова прва заједничка књига *Понављања*. Пријатељство је коначно сазрело 1998, када су се Радаковић и Абот придружили аутору књига које су превели и јунаку њихових књига на путовању по источној Босни.

Скот Абот описује и слави то пријатељство исписујући биографију Жарка Радаковића, његово одрастање у Југославији, његово дружење и блиску сарадњу са уметницима попут Марине Абрамовић, Ере Миливојевића, Јулија Книфера, Нине Попс или са књижевницима попут Давида Албахарија и Алекса Калдијера, али пре свега са Петером Хандкеом. Жарко Радаковић изводи ово пријатељство као што се перформанс изводи, у складу са својим књижевним поступком који не описује стварност, него је производи у смислу Хандкеовог „унутрашњег света спољашњег света унутрашњег света”, који је Радаковић довео до крајности.

7. Ерик Стандоп: ПРОЧИТАЈТЕ ЛИЦЕ: ЧИТАЊЕ ЛИЦА МОЖЕ ДА ВАМ ПОМОГНЕ НА ПОСЛОВНОМ И ПРИВАТНОМ ПЛАНУ И ДА ПОВОЉНО УТИЧЕ НА ВАШЕ ЗДРАВЉЕ / Београд: Лагуна, 2020.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n4913_knjiga_procitajte_lice_laguna.html

Вештина читања лица нам је урођена јер од тренутка кад први пут отворимо очи тражимо делове и црте лица. Сви ми инстинктивно умемо да читамо и тумачимо осећања и изразе лица људи из свог окружења.

У књизи *Прочитајте лице* стручњак за читање лица Ерик Стандоп открива какву моћ има та наша способност, описује пут који је прошао да би постао читач лица и приповеда приче које илуструју колико је моћан тај јединствени језик. Примењујући методе три различите школе читања лица, Стандоп научном прецизношћу опажа краткотрајне микроекспресије, вешто

чита личност, карактер, емоције, па чак и здравствено стање – све то само посматрајући лице особе.

Књига је подељена на поглавља која конкретно описују како се читањем лица могу открити информације о разним аспектима живота – здрављу, љубави, комуникацији, послу и успеху. Приче су илустроване црно-белим цртежима захваљујући којима читаоци могу да виде како изгледају црте лица које је Стандоп анализирао.

У последњем поглављу наведена су значења десетина црта и облика лица која ће помоћи читаоцима да подстакну и развију сопствене интуитивне моћи читања лица. Књига *Прочитајте лице* упознаје вас с древном уметношћу и науком читања лица помоћу које ћете проникнути испод површине и смелије корачати кроз живот.

8. Душан Радовић: **КАКО СУ ПОСТАЛЕ РУЖНЕ РЕЧИ: ПЕСМЕ, ПРИЧЕ И ДРАМЕ ЗА ДЕЦУ** / Beograd: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n4322_knjiga_kako_su_postale_ruzne_reci_laguna.html

– Чекајте... Ако хоћете да се мењамо, могу вам дати ништа, а да ви мени поклоните нешто... Добро, даћу вам парче, а ви мени дајте цело.

– Не, не... Могу вам само дати два зла за једно добро... Два зла!

– Не, то ја не могу... Ево, дајте ми шест и ја ћу вам поклонити пет.

– Не, хвала...

Јесте ли чули за храброг гусарског капетана Цона Пиплфокса званог Звоно? А знате ли шта се догодило са неваљалим Крокодокодилом? Можда се питате шта је на крају свих крајева? Или зашто деца чачкају нос?

О овим јунацима и проблемима (и много чему другом, на пример о непослушној нози) може се писати тако да се веселите и смејете до миле воље, или тако да вам се подижу обрве од чуђења, или да се разнежите од лепоте. А све то заједно није довољно да вам дочарамо како је о томе писао Душан Радовић!

9. Рахман Али: **МОЈ БРАТ МУХАМЕД АЛИ: СВЕОБУХВАТНА БИОГРАФИЈА** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5413_knjiga_moj_brat_muhamed_ali_sveobuhvatna_biografi_ja_laguna.html

„Стварни живот највећег боксера свих времена.”

Џорџ Форман

Рахман Али је млађи брат Мухамеда Алија. Био је професионални боксер, Мухамедов телохранитељ и спаринг-партнер. Провео је уз њега скоро цео живот.

О Мухамеду Алију се много писало и несумњиво је био један од највољенијих спортиста на свету. Кад је био на врхунцу славе знали су за њега у сваком кутку земаљске кугле, а до сада још нисмо чули шта о њему има да каже човек који га је најбоље познавао – његов једини брат, уз то и најбољи пријатељ, Рахман Али.

Док су били мали, Касијус и Рудолф Арнет Клеј, како су се тада звали, одрастали су заједно, скупа почели да тренирају бокс, путовали на такмичења, заједно се тукли на улици и боксовали у рингу.

Рахман је био са својим братом и у тренуцима успеха и у кризама, виђао га је у најбољим и најгорим издањима – као немилосрдног шаливцију и љубоморног старијег брата, борца за људска права који није имао длаке на језику, као мужа и оца. У књизи Мој брат Мухамед Али он се враћа на неке добро познате догађаје из Алијевог живота, сада изнете из перспективе блиског очевица, али говори и о ономе што досад никада нисмо чули, дочаравајући нам једног поноситог и веома контроверзног, а ипак рањивог човека.

У овим сјајним и потресним мемоарима Рахман нам предочава много крупнију и личнију слику од иједне до сада понуђене у књигама о великану бокса. Ово је последњи и најважнији елемент у мозаику који приказује можда највећу спортску легенду прошлог века.

„Рахман је написао врло заокружену биографију свог покојног брата и испричао нам праву причу о Алију.”

Мајк Тајсон

„Баш као и човек о коме говори, и ова књига је пуна изненађења. Љубитељи бокса не треба да је пропусте.”

Sunday Times

„Нежно, вишеслојно и потресно. Захваљујући свом приповедачком дару, Рахман нам је пружио дело које превазилази све досадашње биографије Мухамеда Алија.”

Fox Sports

10. Кристина Ајхел: **ОСЕТЉИВИ ТИТАН: [ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН У ОГЛЕДАЛУ СВОЈИХ НАЈВАЖНИЈИХ ДЕЛА]** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5612_knjiga_osetljivi_titan_laguna.html

Од *Месечеве сонате* до *Девете симфоније* – шта шест најважнијих дела Лудвига ван Бетовена говоре о њему као човеку од крви и меса

На основу детаљног истраживања, Кристина Ајхел прича задивљујућу причу о неконформисти. Ко је био човек који је прекршио све конвенције и чија нас музика и данас снажно дира? Зашто се потукао са својим најважнијим покровитељем и гађао поквареним јајима свог куvara? Каква је веза између његовог болног детињства и његове нове емотивне музике? Како су напредна политичка уверења утицала на његов рад? Зашто му је измакла срећна љубавна веза? На основу шест култних дела и многих других композиција, ауторка слика портрет човека који више не жели да нуди музичке услуге и тврдоглаво се бори кроз живот као самостални уметник. Проницљиво и истовремено привлачно, она описује Бетовенов духовни космос, извештава о његовим деликатним љубавним аферама, необичним расположењима, злогласним финансијским проблемима и бритком хумору. У књизи *Осетљиви титан* на нов, узбудљив и опишљив начин упознајемо Бетовена као човека мимо познатих митова.

11. Максим Васиљевић: **ПОРТРЕТИ ЈУНАКА И ЈУНАКИЊА ДОСТОЈЕВСКОГ** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5568_knjiga_portreti_junaka_i_junakinja_dostojevskog_laguna.html

– Награда „Ступље”

Ова инспиративна, проницљиво написана и богато илустрована књига излази на светлост дана у моменту када се на простору шире отаџбине великог писца Фјодора Достојевског одвија највећа драма од Другог светског рата, која сеје смрт, уништење и беду. Истовремено, њен аутор подсећа на сложеност

„руске душе” коју потврђују јуродиви јунаци Достојевског – критичари апсолутизма, окрутне власти и тријумфализма империје.

„У књизи владике Максима видећете клас пун живота који је настао из оног зрна што је пало на земљу и умрло, а потом велики род дало. Зато сам искрено захвалан на овој књизи написаној у част Руса и Европљанина Ф. М. Достојевског. Није нимало случајно што владика Максим Васиљевић, као човек Истока на Западу, доноси ову књигу у тренутку када Исток и Запад ратују. Усуђујем се рећи да ратују можда и стога што су заборавили на вечне истине Достојевског.”

Владика Григорије, епископ диселдорфски и немачки

„Сва сликарска дела владике Максима имају заједничку карактеристику: тамну подлогу. Можда и није било бољег решења од тог, јер управо она одражава поноре постојања у којима се крију необични крајолици.”

Отац Стаматис Склирис

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ДЕЦЕМБАР 2023. ГОДИНЕ**

1. ЕЛИЗАБЕТ ФИНЧ
Џулијан Барнс
Београд: Геопетика издаваштво, 2022.
2. У ЗИМУ
Карл Уве Кнаусгор
Београд: ВООКА, 2021.
3. ЖЕНЕ КОЈЕ КУПУЈУ ЦВЕЋЕ
Ванеса Монфорт
Београд: Лагуна, 2022.
4. КРВАВИ МЕСЕЦ
Ју Несбе
Београд: Лагуна, 2023.
5. ВОЛИ МЕ ВИШЕ ОД СВЕГА НА СВИЈЕТУ
Мира Фурлан
Београд: ВООКА, 2022.
6. ДРЖИ СЕ
Харлан Кобен
Београд: Лагуна, 2014.
7. БОГУ ИЗА ЛЕЂА
Мики Кнежевић
Београд: Чигоја штампа; М. Кнежевић, 2018.
8. КА КУЋИ ПЛИВАЈУЋИ
Дебра Леви
Нови Сад: Прометеј, 2021.
9. ГОДИНА ПРОЂЕ, ДАН НИКАД
Жарко Лаушевић
Београд: Новости, 2011.
10. ЧИТАОЦИ ИЗ БРОУКЕН ВИЛА ПРЕПОРУЧУЈУ
Катарина Бивалд
Београд: Plato Books, 2016.

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Технички уредници: Јелена Васиљевић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Јелена Катана, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података

Сарадници: Смиљана Павков, документалиста система базе података
Иван Комаров, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података
Лепосава Милановић, документалиста за израду документационог
фонда
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин Михајловић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Дејан Станојловић, оператер припреме података

Лектор: Смиља Богдановић
Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Одељење за информационо-документационе и библиотечке
послове

Техничка подршка: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22–26